

Slurs, een descriptief-expressief continuüm

Een onderzoek naar de kwetsendheid van Nederlandse referentiële termen

Monique Neuleman

s1020011

11 juni 2021

Taalwetenschap B3, bachelorwerkstuk

Aantal woorden, exclusief bijlagen en tabellen: 12.189

Lotte Hogeweg & Peter de Swart

Radboud Universiteit Nijmegen

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie *Slurs, een descriptief-expressief continuüm*. Deze scriptie is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de bacheloropleiding Taalwetenschap aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Van januari 2021 tot en met juni 2021 ben ik bezig geweest met het onderzoek en het schrijven van de scriptie.

Ik heb de eer gehad in de periode voorafgaand aan mijn scriptie mijn bachelorstage te mogen doen bij Lotte Hogeweg. Zij heeft mij geïnspireerd om mijn scriptie te laten aansluiten op mijn stageonderwerp. Samen met Lotte Hogeweg als mijn stage- en scriptiebegeleider ben ik tot de onderzoeksvraag gekomen en heb ik mijn experiment uit kunnen voeren. Zij stond altijd voor mij klaar en heeft telkens feedback gegeven waardoor ik doelgericht en effectief verder kon. Haar vakkennis en enthousiasme over dit onderwerp heeft mij tevens geholpen om inzichten te krijgen en mijn scriptie te voltooien. Ondanks de coronatijd, die ervoor heeft gezorgd dat alles vanuit huis heeft moeten plaatsvinden, kijk ik terug op een mooie en fijne samenwerking. Hierbij wil ik haar bedanken voor de fijne begeleiding, samenwerking en ondersteuning tijdens zowel mijn stage- als scriptietraject. Tevens wil ik Peter de Swart bedanken voor zijn bereidheid en inzet om bij beide trajecten mijn tweede begeleider en lezer te zijn. Tot slot gaat ook mijn dankwoord uit naar mijn vrienden en familie, van wie ik wijze raad en morele ondersteuning heb mogen ontvangen tijdens het schrijfproces.

Het streven naar politiek correcte taal levert binnen de samenleving een interessante discussie op en geeft aanleiding om meer na te denken over de taalkundige kant van sommige omstreden termen. Slurs zijn een interessant onderwerp voor taalkundigen en -filosofen door hun eigenzinnige karakter. Misschien wel het belangrijkste kenmerk van slurs, is de kwetsendheid. Ik wil in dit voorwoord graag benadrukken dat ik onderzoek naar slurs doe en ze daarom natuurlijk worden genoemd, en niet worden gebruikt. Ik ben geen voorstander van de onderzochte termen.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Monique Neuleman

Nijmegen, 11 juni 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Abstract	4
1. Inleiding	5
2. Theoretisch kader	6
2.1 Definitie en gebruik van slurs	6
2.2 Discussie rondom slurs	7
3.1 Materiaal	15
3.2 Participanten	17
3.3 Onderzoeksontwerp	17
3.4 Instrumentatie en procedure	18
4. Resultaten	19
4.1 Algemene resultaten	19
4.2 Variatie binnen de typen verwijzingen	20
4.3 Analyse per item en bijbehorende nomen en adjectief-nomencombinatie	22
5. Conclusies en discussie	25
Literatuurlijst	31
Bijlagen	34
Bijlage A: Qualtrics Lijsten	34
Lijst A: Slurs	34
Lijst B: Slurs omgekeerde volgorde	36
Lijst C: Nomina	39
Lijst D: Nomina omgekeerde volgorde	41
Lijst E: Adjectief-nomencombinaties	44
Lijst F: Adjectief-nomencombinaties omgekeerde volgorde	47

Abstract

Slurs wekken al decennialang de interesse van taalwetenschappers en -filosofen door hun eigenzinnige, denigrerende karakter. Er is veel discussie ontstaan over de eigenschappen van slurs. Semantici hebben aangetoond dat slurs naast hun referentiële, descriptieve inhoud ook een expressieve, denigrerende component hebben. Slurs hebben volgens vele visies een neutrale tegenhanger. Het hebben van een neutrale tegenhanger is lang niet bediscussieerd en was onderdeel van de definitie van slurs. In dit onderzoek wordt een vernieuwde visie op slurs uitgelicht, die niet uitgaat van een classificatie van slurs, neutrale tegenhangers, descriptieven en expressieven. Het gaat uit van een continuüm van descriptief naar expressief voor termen die naar (individuen uit) groepen mensen verwijzen. Deze hypothese is experimenteel getest door middel van een vragenlijst over de mening van participanten over de kwetsendheid van slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties. De resultaten lieten zien dat er significante verschillen zitten tussen de beoordeling van slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties op schaal van kwetsendheid. Deze verschillen zijn ook gevonden op schaal van relevantie, behalve tussen nomina en adjectief-nomencombinaties. De resultaten suggereren dat de hypothese van een descriptief-expressief continuüm inderdaad klopt. Vervolgonderzoek zal echter nodig zijn om meer te leren over Nederlandse slurs, meer bevestiging van de theorie te geven en andere verklaringen van de resultaten uit te sluiten.

1. Inleiding

Sociale identiteit is de mate waarin de mens zichzelf met een specifieke groep identificeert. Volgens Desmond Morris (1994, 2009) heeft de mens net zoveel behoefte aan sociale identiteit als aan voedsel en drinken. Er wordt binnen de psychologische literatuur dan ook uitgegaan van een indeling tussen mensen die behoren tot de *ingroup* en *outgroup* van een sociale groep. De mens is geneigd vriendelijker te zijn tegenover de leden uit zijn eigen groep dan tegen degenen die bij de *outgroup* horen (Brewer, 1999).

Er zijn dus verschillende sociale groepen, waardoor iedereen een eigen sociale identiteit heeft. Het verwijzen naar deze sociale groepen kan op verschillende manieren. Doordat er niet slechts één manier is om naar sociale groepen te verwijzen, is er veel discussie over wat een geaccepteerde en correcte manier is om dit te doen. Politiek correcte taal wordt gedefinieerd als het vermijden en zuiveren van bepaalde linguïstische expressies omdat deze als kwetsend, discriminerend, racistisch of beledigend opgevat kunnen worden. Politieke correctheid heeft betrekking op politiek beleid dat moreel of maatschappelijk onberispelijk is, en is eufemistisch - het onaangename of aanstootgevende verzachtend (Ooms, 2021). Het streven naar politiek correcte taal is een controversieel onderwerp dat de samenleving bezighoudt en heeft voorstanders en tegenstanders. Sommigen wijzen erop dat woorden krachtig zijn waardoor bepaalde woorden kwetsend of zelfs racistisch kunnen zijn, anderen vinden dat alles gezegd zou moeten kunnen worden.

Door de discussies rondom correct taalgebruik is ook het gebruik van slurs een zeer controversieel onderwerp in de samenleving. Een slur is een type verwijzing die een individu met een bepaalde seksuele geaardheid, achtergrond of religie (bijvoorbeeld *pot*, *mof*, etc.) beledigt en daarmee iemand beledigt op basis van zijn of haar sociale identiteit. Dit is meer specifiek ten opzichte van een reguliere belediging (bijvoorbeeld *klootzak*), die voor iedereen gebruikt zou kunnen worden. Het gebruik van slurs wordt opgevat als denigrerend en kan mensen, soms onbedoeld, kwetsen. Door het beledigende karakter worden slurs gezien als taboewoorden. Volgens sommigen is er voor elke slur een vervangende, neutrale term die beter gekozen had kunnen worden.

Onder taalwetenschappers en -filosofen worden slurs interessant bevonden. Er heerst veel onenigheid over de precieze aard van slurs en of hun denigrerende houding ten opzichte van de bedoelde referent een aspect is van de semantische betekenis van het woord. Ook is er veel discussie over de neutrale alternatieven van slurs, en of het gebruik daarvan wel zo neutraal is. Deze grote discussie heeft de literatuur opgedeeld in verschillende visies en meningen waar met name de aard van de betekenis van slurs en de rol van een eventuele neutrale tegenhanger bediscussieerd wordt. De meeste aangehangen stromingen binnen de literatuur zijn de pragmatische, semantische en expressivistische visie. Deze stromingen worden nader besproken in sectie 2.2. In dit onderzoek wordt getracht een steentje bij te dragen aan het verkleinen van de grote vragen die heersen in de literatuur rond slurs.

Dit verslag is opgebouwd uit vijf secties. Na de huidige sectie zal in sectie 2 een algemeen theoretisch kader geschetst worden van slurs waarin de heersende discussie wordt besproken. Dit leidt tot een onderzoeksvraag en hypothese. Ook wordt er een overzicht gepresenteerd van wat er bekend is over slurs in de Nederlandse taal. In sectie 3 zal de onderzoeksmethode worden toegelicht, waarna in sectie 4 de bevindingen van het onderzoek worden gepresenteerd. Tot slot volgen in sectie 5 de conclusies en discussie. Hierin worden de resultaten geïnterpreteerd, teruggekoppeld aan de literatuur en worden er suggesties voor vervolgonderzoek worden gedaan.

2. Theoretisch kader

2.1 Definitie en gebruik van slurs

(1) Die *mof* is gisteren langs geweest.

(2) De nieuwe lerares is een *pot*.

Twee voorbeelden van slurs zijn te vinden in (1) en (2) (cursief). Slurs zijn linguïstische expressies die gebruikt worden om op een denigrerende manier te verwijzen naar een referent, op basis van sommige vooroordelen die heersen over hun identiteit. Een stereotype is een veelal foutieve generalisering over een groep mensen (Schneider, 2005). Deze groep mensen kenmerkt zich vaak door dezelfde nationaliteit (1), sexuele oriëntatie (2), religie of achtergrond (Techini & Frigerio, 2020). Stereotypen worden gelinkt aan slurs, en worden daarom semantisch prototypes genoemd. Een semantisch prototype is een concept van een idee met een aantal versimpelde en gegeneraliseerde kenmerken, zonder dat het waarheidscondities bevat binnen de uiting waarin het voorkomt. Doordat er geen waarheidscondities aan het concept worden toegekend en alleen aan de uiting als geheel, kan een stereotype verkeerde informatie bevatten (Oorlande & Saab, 2020).

Een ander kenmerk van slurs is het feit dat slurs worden beschouwd als aanstootgevend en als een taboe, en worden gebruikt om mensen van een specifieke groep af te wijzen. De keuze voor een bepaald label om iemand te beschrijven kan de houding van de luisteraar beïnvloeden ten opzichte van de eigenschappen die worden toegewezen aan een specifieke sociale groep (Beukeboom & Burgers, 2019). Volgens Beukeboom en Burgers (2019) worden stereotypen op deze manier via taal gedeeld en in stand gehouden.

Het verschil tussen een “gewone” belediging (bijv. *klootzak*) en een slur is dat een algemene belediging de individuele identiteit van een persoon kleineert, waar een slur een individu kleineert door de sociale identiteit af te zwakken van een persoon (Carnaghi et al., 2008). Een slur heeft, volgens vele visies binnen de literatuur, een neutrale tegenhanger. Het contrast met de neutrale tegenhanger zou deel uitmaken van de aard van de slur: de optionaliteit om een slur te kiezen boven een neutrale tegenhanger is wat het zo expressief krachtig maakt (Camp, 2018). Door een slur te kiezen gooit de spreker op een snelle manier een vooroordeel of veronderstelling in het gesprek, terwijl hij of zij gemakkelijk voor een neutrale tegenhanger had kunnen kiezen (Camp, 2018). Een Nederlandse slur is bijvoorbeeld *mof* zoals in zin (1), tegenover de meer neutrale varianten *Duits*, *Duitser*, *Duitse man* of een soortgelijke constructie.

Samenvattend omschrijft Hess (2019) de eigenschappen van slurs als volgt, geordend van minst naar meest controversieel bevonden en bediscussieerd in de literatuur:

1. Slurs bevatten een denigrerende inhoud, *derogation*, en hebben daardoor een aanstootgevend en beledigend karakter.
2. Expressieve autonomie. De denigrerende inhoud van een slur is autonoom en onafhankelijk van de houding van de spreker. Zelfs als de spreker niet daadwerkelijk een negatieve houding heeft ten opzichte van het target van de slur of zelfs iets positiefs wil zeggen, blijft het beledigende karakter van slurs aanwezig.
3. Elke slur heeft een neutrale tegenhanger. Slurs verwijzen naar individuen uit sociale groepen en hier kan naar verwezen worden op een niet-beledigende, respectvolle

manier. Dit wordt de *neutral counterpart thesis* genoemd, zoals bijvoorbeeld besproken in Diaz Legaspe (2018).

4. Slurs zijn geassocieerd met negatieve stereotypen met betrekking tot de doelgroepen. Of dit een onderdeel is van de semantiek van slurs, is zeer controversieel.

Niet alleen de kenmerken, ook het gebruik van slurs is onderzocht en wordt besproken in de literatuur. Onderzoek van Bartlett et al. (2014) naar Engelse slurs liet een schatting zien van het gebruik van slurs van ongeveer 1 keer per 15.000 tweets (het gebruik van racistische en ethnische slurs in het Engels). Ook concludeerden ze dat slurs op zeer veel verschillende manieren worden gebruikt, zowel aanstootgevend als niet-aanstootgevend en dat ze het meest worden gebruikt op een niet-beledigende manier. Vijf tot tien procent van de raciale slurs werden als *casual use* gecategoriseerd, wat inhoudt dat ze waarschijnlijk niet bedoeld waren om iemand te beledigen, maar dat ze dat desondanks wel deden. In zo'n geval had de term vervangen kunnen worden door een eventuele neutralere term, zonder dat de betekenis van de tweet beïnvloed werd. Deze gegevens zijn allemaal niet of nauwelijks bekend over de Nederlandse taal. Het onderzoek richtte zich ook op machineleertekniken en liet zien dat machine-classificeerders zeer handig bleken om datasets te identificeren en filteren. Hoewel er nog aspecten te verbeteren vielen op het classificeren van meer genuanceerde categorieën, laat dit onderzoek wel zien dat hier ook voor de Nederlandse taal en daarmee Nederlandse slurs nog mogelijkheden liggen. Tot op heden is er weinig onderzoek gedaan naar Nederlandse slurs en de interpretatie ervan. Eerder onderzoek naar Nederlandse slurs bijvoorbeeld gedaan door Sears (2021), maar dit betreft voornamelijk slurs uit fictie, zoals de titel luidt: *racial slurs and whispers in situated testimonies of Dutch imperial fiction*. Deze slurs zijn niet meer enorm frequent en van toepassing in het hedendaagse Nederlandse taalgebruik (bijvoorbeeld *Inlander*) en het artikel richt zich meer op de inhoud van de literaire werken.

Dit onderzoek over het gebruik van slurs betreft echter slechts een klein deel van de literatuur. De eigenschappen uit deze opsomming van Hess (2019) zijn de essentiële punten en worden het meest bediscussieerd in de taalwetenschappelijke en taal filosofische literatuur. Een deel van deze uiteenlopende discussie wordt besproken in sectie 2.2. De vraagstukken rondom de semantiek van slurs en het hebben van een neutrale tegenhanger vormen de basis voor het huidige onderzoek.

2.2 Discussie rondom slurs

Een fundamenteel deel van de discussie rond slurs relateert aan de bredere discussie over de descriptieve en expressieve functie van taal. Traditioneel richtten semantici zich vooral op taal als een manier om de wereld te beschrijven en dus op de descriptieve functie van taal. Descriptieve expressies zijn beschrijvend en dragen daarom bij aan de waarheidsconditie van de zin. Potts (2006) schreef als één van de eerste semantici over het feit dat taal ook expressief gebruikt kan worden, dat wil zeggen om de houding van de spreker ten opzichte van hetgeen hij of zij wil beschrijven uit te drukken. Expressief taalgebruik draagt, in tegenstelling tot descriptieve taalgebruik, niet bij aan de waarheidswaarde van de zin.

Potts (2006, 2007) concludeerde naar aanleiding van het afzetten van expressief taalgebruik tegen descriptief een aantal punten. Eén van die conclusies is dat een expressieve inhoud niet om te zetten is naar een descriptieve inhoud. Een expressieve uitdrukking is volgens Potts (2006) dan ook nonpropositioneel: het drukt slechts emotie uit. Daarmee behandelt Potts (2006) expressieven als een apart semantisch type met eigen, specifieke kenmerken. Elke taal heeft expressieven (Potts, 2007). Voorbeelden van expressieven zijn enkele modificeerders,

gebonden morfemen, intonatiemelodieën, gebaren en constructies. Waar semantici later benadrukten dat een linguïstische expressie zowel descriptief als expressief kan zijn, beweerde Potts (2006) destijds dat een taalkundig element slechts één van beide kon zijn. Deze bewering van Potts (2006) werd aanvankelijk rijkelijk erkend door taalkundigen en taalfilosofen, onder andere door Hedger (2012). Hedger (2012) gebruikte het onderscheid tussen descriptieve en expressieve inhoud om een analyse te geven van slurs en betoogde dat slurs uitdrukkingen zijn met een pure expressieve inhoud. Hedger (2012) geeft het volgende voorbeeld, waarin S in zin (4) staat voor een racistische slur:

(3) Obama is the first black President of the U.S.

(4) Obama is the first S President of The U.S.

Volgens Hedger (2012) verschillen deze zinnen (3) en (4) aanzienlijk in betekenis. Zin (3) drukt een gedachte die waar is, en deze kan bijvoorbeeld gepaard gaan met gevoelens van bewondering en trots. Daarentegen drukt zin (4) een racistische gedachte uit. Hedger (2012) beschrijft dat hij intuïtief zin (4) wil veroordelen en dat hij weigert de waarheid van de zin te aanvaarden. Hedger (2012) stelt dat zin (4) niet eens een waarheidswaarde kan hebben, aangezien het niet voldoende descriptieve inhoud biedt om iets te beschrijven van Obama. De slurs drukken hoofdzakelijk negatieve houdingen uit ten opzichte van het doel waar ze op gericht zijn en zijn daarmee volgens expressivisten puur expressief.

Deze vorm van expressivisme wordt bekritiseerd door onder andere Croom (2014). Croom (2014) weerlegt de visie van Hedger (2012) door onder andere te benoemen dat deze analyse in de vorm van puur expressivisme geen rekening houdt met veel basisfeiten over slurs. Een basiseigenschap van slurs is bijvoorbeeld dat ze veel verschillende toepassingen hebben. Zo kunnen slurs ook niet-offensief gebruikt worden, bijvoorbeeld door *in-group* sprekers. Een *in-group* spreker kan een slur gebruiken als een omgekeerde variant van het oorspronkelijke denigrerende gebruik. Dit wordt geïllustreerd in het artikel door het gebruik van *nigger* door leden van dezelfde raciale *in-group*, wat een gevoel van familiariteit oproept in plaats van kwetsendheid.

Dat slurs niet puur descriptief zijn, was al duidelijk: termen zoals *nigger* verschillen van descriptieve termen omdat ze een denigrerende component hebben, terwijl descriptieve termen dat niet hebben (Hom, 2008; Hornsby, 2001). Croom (2011) toont echter ook aan dat slurs niet puur expressief kunnen zijn. Er wordt bijvoorbeeld aangedragen dat slurs, in tegenstelling tot reguliere beledigingen, gericht wordt op (de kenmerken van) leden die tot een bepaalde klasse horen. Dit blijkt uit de volgende voorbeelden (Croom, 2011, p. 347):

(5) S is a fucker, but I deny saying anything about his race.

(6) S is an African American, but I deny saying anything about his race.*

(7) S is a nigger, but I deny saying anything about his race.*

Ervan uitgaande dat *fucker* een pure expressief zou zijn, kan de slur *nigger* dat duidelijk niet zijn. Pure expressieven hebben geen specifieke beschrijvende kenmerken zoals *African American* heeft, namelijk over de *race*. Als *nigger* puur expressief zou zijn dan zou zin (7) geen problemen moeten inleveren, maar dat doet het wel. De slur uit zin (7) heeft dus wel descriptieve kenmerken. Croom (2010, 2014) suggereert daarom de mogelijkheid van een

gemengde inhoud, met zowel expressieve als descriptieve elementen. Slurs brengen volgens Croom dus expressieve inhoud over, maar werken tegelijk als descriptoren.

Ook andere analytici beargumenteerden dat een uitdrukking ook gemengd descriptief en expressief kan zijn. Niet alle lexicaal items zijn exclusief geassocieerd met expressieve content, sommige expressies introduceren beide componenten, omschrijft Bach (2006) in zijn review van het artikel van Potts (2006). Slurs zijn hiervan een goed voorbeeld. McCready (2010) laat dit zien aan de hand van een duidelijk voorbeeld zoals te zien in (8).

(8) He is a Kraut.

McCready (2010) beschrijft dat deze zin uitdrukt dat de referent van *he* in zin (8) een Duitser is, en dat de spreker negatieve gevoelens over hem heeft. De slur *Kraut* moet bijdragen aan de zogenoemde *at-issue content*, want zonder dit predikaat kan de zin geen propositie vormen. Maar de expressie van negatieve gevoelens is geen deel van de *at-issue content*. Met andere woorden, de slur is onderdeel van de semantische inhoud, en de negatieve gevoelens richting de referent zijn geen onderdeel van het misschien wel belangrijkste doel van deze zin, namelijk duidelijk maken dat de referent van Duitse afkomst is. Slurs zijn dus een goed voorbeeld van een linguïstische expressie die niet alleen een referentiële component bevat, maar ook een component waarin de gevoelens of houding van de spreker richting die referent duidelijk worden, zoals Bach (2006) suggereerde, en McCready (2010) aantoonde.

Het volgende punt in de brede discussie rond slurs is de vraag of de denigrerende inhoud onderdeel is van de letterlijke, semantische betekenis van slurs. De literatuur is op dit punt verdeeld geraakt in verschillende stromingen. Semantische en expressivistische theoretici beweren dat de denigrerende inhoud van slurs deel uitmaakt van de letterlijke, semantische betekenis van slurs. Hun denigrerende inhoud komt daarin in elke uiting tot uitdrukking (Hom, 2008). De denigrerende inhoud van de slur kan daarom, volgens deze visie, onafhankelijk van de context worden verklaard (Hornsby, 2001).

Pragmatici ontkennen daarentegen dat de denigrerende inhoud van de slur deel uitmaakt van de semantische betekenis. De denigrerende inhoud is hetgeen wat er op een pragmatische manier wordt gecommuniceerd. Door extra-semantische kenmerken van de discourse kan namelijk iets gecommuniceerd worden: zonder iets letterlijk te zeggen, kan men toch een bepaalde boodschap communiceren. Dit kan bijvoorbeeld door algemene kennis die wordt verondersteld, de toon van de stem, et cetera. De denigrerende inhoud van een slur kan daarom volgens deze pragmatische visie ook niet onafhankelijk van de context worden verklaard, zoals semantici beweren. De pragmatische visie beargumenteert dat semantische analyses geen rekening houden met het gebruik door *ingroup* sprekers van de doelgroepen van slurs, en geen variatie in de kwetsbaarheid kunnen verklaren (Bolinger, 2017). Ook zouden aan de hand van semantische analyses slurs niet kunnen onderscheiden worden van andere typen beledigingen.

Binnen de semantische visie is er onenigheid over welke betekenis onderdeel is van de letterlijke betekenis van slurs. Sommige analytici (zoals McCready, 2010) beweren dat een slur (zoals *nigger*) dezelfde descriptieve inhoud heeft als zijn neutrale tegenhanger (zoals *African American*). Anderen zoals Croom (2011, 2013) beweren dat de descriptieve inhoud van slurs bestaat uit negatieve, stereotype eigenschappen die geassocieerd worden met leden van een bepaalde groep. Volgens Hess (2019) is de dominante opvatting in de literatuur over slurs als hybride expressivisme, hoewel het in het artikel bekritiseerd wordt. Volgens aanhangers van hybride expressivisme is de “andere” component van de betekenis van de slur niet descriptief en heeft het geen waarheidswaarde. Volgens deze visie drukt de denigrerende

component een niet-cognitieve houding uit ten opzichte van de doelgroepen. Daarom wordt het in deze stroming behandeld als een conventionele implicatuur.

Anderen stellen analyses voor die twee-componentdescriptivisme wordt genoemd.

Williamson (2009) interpreteert bijvoorbeeld de denigrerende component van de betekenis van slurs als een conventionele implicatuur met een bepaalde stereotype inhoud. Bach (2018) stelt een *loaded descriptivism* voor, een geladen descriptivisme, iets wat zinnen met slurs nodig hebben om de secundaire propositonele inhoud uit de drukken: de negatieve eigenschap. Sommige visies verschillen essentieel in de basis van een theorie (zoals pragmatisch - semantisch), maar veel van de beschreven visies zijn vrij gelijkwaardig en verschillen op details in de theorie.

Een ander punt binnen de heersende discussie draait om de zogenoemde neutrale tegenhanger van slurs. De meerderheid van de literatuur beargumenteert dat er alleen slurs zijn die een neutrale tegenhanger hebben (o.a. Hornsby, 2001; Vallée, 2014; Camp, 2018). Hornsby (2001) stelt dat voor elke slur een ander, equivalent woord is die verwijst naar dezelfde groep mensen, maar die geen negatieve lading overbrengt. Ook met betrekking tot de betekenis van de tegenhanger verschillen de pragmatische en semantische analytici van mening, als gevolg van hun visies op de betekenis van de slur. Een slur zou volgens pragmatische analyses van Bolinger (2017) en Nunberg (2018) gedefinieerd worden door het bestaan van een neutrale tegenhanger en het feit dat de spreker voor een actieve, lexicale keuze staat om te kiezen tussen een neutrale term of een slur. Semantici beweren dat het verschil tussen slurs en hun neutrale tegenhanger in de semantische betekenis zit; pragmatici beweren van niet. De expressivistische en semantische visie lijken het meest op elkaar met betrekking tot de rol van de neutrale tegenhanger en het feit dat de tegenhanger niet equivalent is met betrekking tot de semantische, waarheidsconditonele inhoud. Er wordt, vooral binnen pragmatische analyses van slurs, uitgegaan van een grote rol van de neutrale tegenhanger.

Dát slurs tegenhangers hebben, wordt algemeen aangenomen en lijkt in eerste instantie niet discutabel. Het is immers een onderdeel van de aard en definitie van een slur, zoals onder andere Camp (2013, 2018) en Hornsby (2001) stelden. Of deze grote rol wel toegeschreven moet worden aan de tegenhangers en of het een onderdeel van de definitie van een slur zou moeten zijn, is echter discutabel. Jeshion (2016) merkt op dat Amerikaanse slurs als *hillbilly*, *redneck* en *white trash* geen neutrale tegenhanger hebben. Deze termen worden door rijke Amerikanen gebruikt om te verwijzen naar ongeschoolde mensen met laag inkomen, op het platteland van de zuidelijke Verenigde Staten. Suggesties die worden gegeven als neutrale tegenhanger (bijvoorbeeld *Southerner*) zijn vaak te algemeen en verwijzen niet naar dezelfde groep mensen. Ook zijn er slurs die verwijzen naar meerdere groepen, waarbij één neutrale tegenhanger de lading niet dekt zoals de term *wog*: een term die wordt gebruikt door Britten en Australiërs om iemand uit het Midden-Oosten, Zuid-Azië, Oost-Europa of met Midditerraanse afkomst te benoemen (Jeshion, 2016).

Daarnaast rijst de vraag of een neutrale tegenhanger wel benoemd kan worden als neutraal. Carnaghi et al. (2008) toonden aan dat mensen meer stereotype eigenschappen aan iemand toeschrijven wanneer deze persoon wordt beschreven met een zelfstandig naamwoord (*a homosexual*) dan wanneer deze persoon wordt beschreven met een bijvoeglijk naamwoord (*homosexual*). Dit laat zien dat neutrale tegenhangers van slurs misschien niet zo neutraal zijn als er gedacht wordt. Burnett (2020) laat in haar artikel een semantiek voor slurs zien, die beargumenteert dat termen gekoppeld worden aan personen. Ze concludeert dat sprekers de Engelse term *dyke* (vergelijkbaar met de Nederlandse term *pot*) associëren met verschillende abstracte identiteiten en stereotypen. Waar *lesbian* wordt geassocieerd met de mainstream

positieve identiteit, wordt *dyke* geassocieerd met een anti-mainstream overheersend negatieve identiteit. Hierdoor zijn de termen niet volledig equivalent en zijn ze beide niet politiek neutraal: ze worden allebei gekoppeld aan concepten en specifieke associaties, waardoor er geen sprake is van een neutrale betekenis. Deze associaties beperken namelijk het idee van een neutrale betekenis. Er zou volgens haar dus geen sprake zijn van een neutrale tegenhanger maar van twee termen die ieder gekoppeld worden aan een bepaalde identiteit en de bijbehorende stereotype vooroordelen.

De *neutral counterpart thesis* wordt ontkracht door de beschreven analyses van Jeshion (2016) en Burnett (2020), maar ook door Ashwell (2016). Ashwell (2016) betoogt dat gendergerelateerde pejoratieven als *slut* beschouwd zouden moeten worden als slurs, ook al is er geen goede alternatieve term voor *sluts*, die op een niet-beledigende manier de groep zou beschrijven. Falbo (2021) stelt daarnaast dat de degenen die gebruik maken van neutrale tegenhangers in hun theorieën over slurs, vaak geen precieze definitie van neutraliteit geven. Wat is neutraal? Neutraal in welke zin? Is een neutrale tegenhanger neutraal wanneer het normatieve elementen bevat? En wat is dan precies normatief? Falbo (2021) beargumenteert dat er niet zoveel focus op een neutrale tegenhanger gelegd zou moeten worden. Ze stelt dat de pragmatische opvatting van de bewuste, lexicale keuze van een spreker om een slur te gebruiken in plaats van een neutrale term, niet altijd opgaat. Ze demonstreert dit aan de hand van het gebruik van slurs als *weapons*, zoals geïllustreerd in (9) (Falbo, 2021, p. 15). De situatie wordt geschetst als volgt: Een homoseksueel koppel is hand in hand aan het wandelen wanneer een onbekende naar hen schreeuwt:

(9) Hey f***ots!

Volgens de pragmatische visie zou bij gebruik van slurs de kwetsendheid te verklaren moeten zijn doordat de onbekende een vrije keuze tussen een slur en een neutrale tegenhanger heeft gehad en voor de slur heeft gekozen. Maar als de vreemdeling “Hey gay men!” had geroepen, was de situatie zeer apart en onnatuurlijk geweest. Het niet gebruiken van een neutrale tegenhanger verklaart dus niet waarom het gebruik van slurs beledigend is. Het is aannemelijker dat de onbekende spreker zijn mond had moeten houden als hij of zij niet kwetsend had willen zijn: volgens Falbo (2021) is stilte het beste alternatief voor *weapon use* van slurs. Ze concludeert dat de relevante vraag dus niet is waarom de neutrale tegenhanger niet gebruikt is, maar waarom er gekozen is om een slur te uiten terwijl dat niet had hoeven gebeuren.

Daarnaast kan een spreker, buiten *weapon use* om, in veel gevallen kiezen om een voornaamwoord te gebruiken in plaats van een slur. Falbo (2021) presenteert haar visie als waarschuwing om helemaal geen beroep te doen op neutrale tegenhangers bij analyses over de kwetsendheid van slurs. Falbo (2021, pp. 12-13) geeft het volgende voorbeeld over Dennis en Charlie, twee vrienden die het eind van Obama’s presidentschap in een kroeg bespreken. Zin (11a), (11b) en (11c) geven mogelijke antwoorden op de vraag van Charlie (10).

(10) Charlie: What is he doing now?

(11a) Dennis: That n***** is on vacation.

(11b) Dennis: That African American is on vacation.

(11c) Dennis: He is on vacation.

Als Dennis de vraag had beantwoord met zin (11b), zou dat ongemakkelijk en uiterst onnatuurlijk zijn geweest. Falbo (2021) voegt er zelfs aan toe dat het uiten van zin (11b) in plaats van (11a) de kwetsendheid in stand zal houden, en niet zal neutraliseren, ondanks dat het een minder erge belediging is. Het is een uiting die opgevat kan worden als een belediging, ontstaan door het onnodig vermelden van demografische informatie. Ook zonder de vergelijking te trekken met de slur: Het benoemen van deze informatie lijkt intuïtief iets duidelijk te maken over de mening van de spreker, in ieder geval op een manier dat hij of zij het noemenswaardig vindt. Dit lijkt ook te gebeuren bij termen die niet dienen als een neutrale tegenhanger van slurs, maar als een relatief neutrale term. Zie bijvoorbeeld zin (12).

(12) Mijn collega komt morgen eten. Hij is een Belg.

In voorbeeld (12) is gekozen voor de Belgische nationaliteit, iets wat minder gevoelig ligt in de samenleving dan bijvoorbeeld het benoemen van iemands geaardheid of bijvoorbeeld huidskleur zoals eerder in de zinnen (2) en (11a) werd gedaan. Maar ook over Belgen zijn er stereotypen en onterechte vooroordelen te bedenken (“*Belgen zijn dom*”, dezelfde categorie als “*Nederlanders zijn gierig*”), die de hoorder in kan vullen. Dit illustreert dat een term niet per se gevoelig hoeft te zijn, zoals de meer omstreden termen *nigger* of termen over de geaardheid, om bij de hoorder het gevoel op te wekken dat de spreker er een mening of vooroordeel over heeft. De vraag rijst waarom de spreker het noodzakelijk vindt om te benoemen. Er lijken stereotype vooroordelen te kleven aan de termen, omdat de spreker relevant lijkt te vinden om deze informatie te delen aan de gesprekspartner. Hoe informatief is een dergelijke toevoeging dus eigenlijk? Welke relevantie heeft het beschrijvende onderstreepte deel uit de zinnen, en is dit puur descriptief of hangt er ook een expressieve functie aan? En hoort een eventuele expressieve inhoud dan bij de semantische betekenis van de term?

Al deze informatie laat zien dat er veel onenigheid bestaat in de literatuur over slurs. De belangrijkste en meest controversiële punten die worden beschreven in de literatuur zijn in een drietal vragen samen te vatten. De discussie begint bij de bredere vraag of taalkundige elementen gemengd descriptief en expressief kunnen zijn, of dat het slechts één van beide kan zijn. Daarnaast heerst de vraag of de denigrerende inhoud van slurs onderdeel is van de semantische betekenis van slurs. Tot slot worden ook de neutraliteit, de betekenis en de rol van zogenoemde neutrale tegenhanger flink bediscussieerd. De beschreven auteurs dragen goede argumenten bij hun analyses, maar een sluitend antwoord op de vragen is er echter nog niet. Veel analyses blijven daarnaast ook theorieën en suggesties. Het juiste antwoord op al deze grote vragen vinden binnen één experiment is niet realistisch. Wel kan er getracht worden een hypothese op te stellen die probeert vraagstukken rond slurs te verkleinen, en deze hypothese experimenteel testen. Doordat de resultaten een bewijs leveren voor een hypothese, of een hypothese kunnen verwerpen, is een experiment een leerzame manier om een visie op slurs te testen. We kunnen daarom het meest leren uit experimenten.

Wat is de correcte analyse van slurs en hun zogenoemde neutrale tegenhangers met betrekking tot expressiviteit en descriptiviteit? Het is niet realistisch om met dit scriptieonderzoek een sluitende visie te geven. Om deze zeer brede onderzoeksvraag te verkleinen en daarmee het onderzoek af te bakenen zijn er drie deelvragen opgesteld.

Deelvraag 1: Hoe kwetsend en hoe relevant wordt het gevonden als een spreker extra informatie over een referent toevoegt in de vorm van verschillende type verwijzingen? Met

andere woorden, zitten er significante verschillen in de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid en relevantie tussen slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties?

Deelvraag 2: Kan een element zowel descriptief als expressief zijn?

Deelvraag 3: Hoe verhoudt deze tegenhanger zich ten opzichte van de slur en welke rol zou er dus toegeschreven moeten worden aan dit soort alternatieven voor slurs in de analyses van slurs? Kan er gesproken worden van een *neutrale* tegenhanger?

Door de statistische analyse die wordt uitgevoerd om de eerste deelvraag te beantwoorden, wordt getracht de andere twee deelvragen ook te beantwoorden. Dit zullen met name interpretaties en mogelijke verklaringen zijn, waardoor de meeste focus gelegd wordt op de eerste deelvraag. Door het experimenteel testen van de eerste deelvraag en daarmee de andere deelvragen proberen te beantwoorden, kan de onderzoeksvraag beantwoord worden. De resultaten kunnen bijdragen aan het dichten van het gat in de taalwetenschappelijke literatuur rond slurs.

De hypothese zal elementen gaan combineren uit eerdere visies. Het zal uitgaan van een continuüm van descriptieve naar expressieve betekenis. Een element kan zowel een descriptieve als expressieve waarde hebben. Wanneer er meer bevooroordeelde, stereotype of racistische ideeën bestaan over een bepaalde groep mensen worden deze ideeën een onderdeel van de descriptieve betekenis van een term, waardoor de expressieve betekenis ook prominenter wordt. Dit is gebaseerd op het idee van Croom (2011), die suggereert dat de descriptieve betekenis van slurs bestaat uit een reeks meestal negatieve stereotype eigenschappen die aan de doelgroep worden toegeschreven. De expressieve betekenis bestaat uit de houding tegenover deze eigenschappen.

Elke term die gebruikt wordt om te verwijzen naar groepen mensen zou beide typen betekenis kunnen hebben in verschillende gradaties en daardoor geplaatst kunnen worden op het descriptieve-expressieve continuüm. Hierdoor zou de rol van de neutrale tegenhanger, zoals ook al beargumenteerd werd door Falbo (2021), wegvallen en zou er geen sprake meer zijn van een neutrale tegenhanger. Er is, zoals Falbo (2021) ook beargumenteerde, geen goede definitie van neutraliteit. Hoe kan er gesproken worden van een neutrale tegenhanger, wanneer men niet eens weet wat neutraal inhoudt? Het uitgaan specifieke taalkundige klassen (neutraal, descriptief, expressief, gemengd) voor slurs en hun alternatieven zal hierdoor minder worden. Deze visie zou misschien niet alleen gericht moeten zijn op slurs, misschien wel voor alle referentiële termen: zie de voorbeelden gegeven in zin (9).

In het huidige onderzoek is er gekozen voor drie klassen die zijn gebaseerd op hun type verwijzing: slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties. Deze typen verwijzingen worden voorgelegd aan participanten en er wordt gevraagd naar de beoordeling van kwetsendheid en relevantie. Er wordt verwacht dat deze typen verwijzingen te herkennen zijn op het descriptieve-expressieve continuüm. Kwetsendheid is hierbij een maat voor expressiviteit. De hypothese hierbij is dat er een significant verschil op schaal van kwetsendheid gevonden zal worden. Slurs zullen het meest kwetsend worden beoordeeld, daarna nomina en adjectief-nomencombinaties het minst.

Deze hypothese is gebaseerd op de basiseigenschappen van slurs en de bevindingen van het onderzoek van Carnaghi et al. (2008). In dit onderzoek werd gevonden dat nomina meer stereotype concepten activeerden dan adjectieven. Daarom wordt er als hypothese gekozen dat nomina ook meer stereotype eigenschappen opwekken dan adjectief-nomencombinaties. De hoge kwetsendheid van slurs is te verklaren door de grote denigrerende component als basiseigenschap van slurs.

Om te kunnen nagaan wat een dergelijke toevoeging zoals te zien in zin (9) aan informatie geeft aan de luisteraar, in dit geval de participant (de hypothetische luisteraar), wordt ook een score op schaal van relevantie gevraagd. Er wordt verwacht dat de gemiddelde beoordeling op schaal van relevantie significant zal verschillen: slurs worden het minst relevant gevonden, daarna nomina en tot slot zullen adjectief-nomencombinaties beoordeeld worden als het meest relevant. De score op schaal van relevantie zou gezien kunnen worden als een maat voor descriptiviteit, maar dat is niet het hoofddoel van het bevragen van de relevantie. Het hoofddoel is het controleren van het effect van het misschien overbodig geven van informatie over de referent door de spreker op de participant. Dit werd geïllustreerd in zin (9), wat volgde uit de analyse van Falbo bij de zinnen (7), (8a), (8b) en (8c). Er lijken stereotype vooroordelen te kleven aan de termen, omdat de spreker relevant lijkt te vinden om deze informatie te delen aan de gesprekspartner. Hoe informatief is een dergelijke toevoeging dus eigenlijk? Welke relevantie heeft het beschrijvende onderstreepte deel uit de zinnen, en is dit puur descriptief of hangt er ook een expressieve functie aan?

3. Onderzoeksmethode

3.1 Materiaal

Er zijn in totaal zes slurs gebruikt, waar zowel een nomen als een adjectief-nomen bij bepaald is. De slurs zijn gekozen op basis van taalwetenschappelijke intuïties over frequentie en voorkomen in de Nederlandse taal. Ook was het van belang dat er bij een slur een alternatief te bedenken is dat vermoedelijk neutraler gevonden zou worden, en daarnaast ook voorkomt in de Nederlandse taal. De racistische slur *neger* viel daarom af, ondanks het feit dat het een veelsproken en interessante term is: het heeft geen goed alternatief (*Afro-Amerikaan* is bijvoorbeeld geen term die in de Nederlandse taal (veel) voorkomt). In Tabel 1 is een overzicht te vinden van de gebruikte slurs en hun neutrale varianten als nomen en adjectief-nomencombinatie. Onderstaand staat een korte beschrijving van elke slur.

Mof

Mof is een slur voor iemand afkomstig uit Duitsland, waar de neutrale term *Duitser* en de adjectief-nomencombinatie *Duitse man* aan gekoppeld wordt. Hoewel het veel gekoppeld wordt aan de rol van de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog, ligt de oorsprong van de term al ergens in de zestiende eeuw (Koops, 2019).

Mongool

Volgens *Woorden doen ertoe* door Modest en Lelijveld (2018) is de term *mongool* een ouderwetse en vernederende term die vroeger vooral gebruikt werd om naar iemand te verwijzen met het syndroom van Down enerzijds, en naar mensen van de Mongoolse nationaliteit anderzijds. Tegenwoordig wordt het gebruikt om iemand te beledigen, om een persoon uit te schelden. *Gehandicapte* en *gehandicapte man* zullen respectievelijk het bijbehorende nomen en de bijbehorende adjectief-nomencombinatie zijn.

Pot

Pot is een afgekorte variant van het woord *lollepot* dat afstamt uit de zeventiende eeuw (Veen & Van der Sijs, 1997). Destijds werd het gebruikt voor een vrouw die een seksuele relatie had met een andere vrouw. Volgens van Dale betekent *lollen* “met gespreide benen het onderlijf warmen onder de rok boven een pot”. Nu wordt de verkorte versie *pot* gebruikt als verwijzing naar een lesbische vrouw met een denigrerende ondertoon. De gekozen tegenhangers in dit onderzoek zullen zijn *lesbiënne* en *lesbische vrouw*.

Flikker

De term *flikker* verwijst naar een homoseksueel gearde man, met dezelfde beschreven lading als *pot*: denigrerend, eventueel zelfs niet accepterend. Het heeft een sterke verwantschap met de term *mietje*, dat tegenwoordig gebruikt wordt als term voor iemand die neergezet wordt als laf en bang. De descriptieve associatie met homoseksuele geaardheid lijkt naar de achtergrond geschoven bij het gebruik van deze term.

Geitenneuker

Met de term *geitenneuker* wordt iemand bedoeld met een islamitische geloofsovertuiging. De online Etymologiebank beschrijft dat volgens sommigen in de Koran de profeet zijn volgelingen adviseerde om een geit als onschuldig dier te gebruiken voor de bevrediging van hun lusten bij gebrek aan betere alternatieven. De filmmaker Theo van Gogh heeft het gebruik van het woord in 2004 in Nederland flink laten groeien door het woord veelvuldig als “grap” te gebruiken, maar liet duidelijk doorschijnen dat hij niet veel goeds te zeggen had over moslims. Koops (2020) schrijft hierover op het online blog Historiek:

Van Gogh gebruikte de term geitenneuker als grap. Hiermee refereerde hij aan sommige mensen die stellen dat er in de Koran vermeld wordt dat de profeet Mohammed zijn volgelingen aanraadde om een geit te gebruiken voor de bevrediging van hun seksuele lusten, als er geen vrouw voorhanden was.

Spleetoog

Spleetoog is een denigrerende, racistische verwijzing naar Aziaten. Coster (2007) omschrijft het als een racistische term voor iemand met een Aziatisch uiterlijk: een Chinees, een Japanner of een Vietnamees. Dat het wordt ervaren als zeer denigrerend, blijkt bijvoorbeeld uit de hoeveelheid discussie die ontstond rondom historicus en voormalig Tweede Kamerlid Arend Jan Boekestijn, die in 2009 op Twitter een opmerking maakte over “de spleetoog”. Na veel ophef en discussie bood Boekestijn zijn excuses aan.

Tabel 1. *Overzicht van de gebruikte stimuli per type verwijzing*

Slur	Nomen	Adjectief-nomenclatie
mof	Duitser	Duitse man
mongool	gehandicapte	gehandicapte man
pot	lesbiënne	lesbische vrouw
flikker	homo	homoseksuele man
spleetoog	Aziaat	Aziatische man
geitenneuker	moslim	islamitische man

Elke term werd voorgelegd aan de participant in een korte setting in de vorm van enkele zinnen. Deze setting werd telkens op dezelfde manier opgebouwd. Het werd geïntroduceerd door de zin: *Stelt u zich voor dat uw collega naar u toekomt en zegt:..* De referent werd in de volgende zin kort geïntroduceerd, waarna de te onderzoeken term werd genoemd in een *het is een...-constructie*, zie onderstaand voorbeeld (13) uit de lijst met adjectief-nomenclaties. De kwetsendheid en relevantie werden beide vervolgens bevraagd over de onderstreepte toevoeging op een 7 puntsschaal, waarbij 1 respectievelijk staat voor *totaal niet kwetsend* en *totaal niet informatief*, en waarbij 7 respectievelijk staat voor *zeer kwetsend* en *zeer informatief*.

(13) Stelt u zich voor dat uw collega naar u toekomt en zegt:

“Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een islamitische man.”

Om het onderwerp en het doel van het onderzoek te verhullen, zijn er fillers toegevoegd aan de vragenlijst. De fillers werden op dezelfde manier als de items aan de participant getoond, zodat de items niet van de fillers te onderscheiden zijn. Er waren drie categorieën fillers: scheldwoorden, nomina en adjectief-nomenclaties. Een overzicht van de fillers is te vinden in Tabel 2.

Tabel 2. *Overzicht van de gebruikte fillers per categorie; de fillers uit de verschillende categorieën zijn niet aan elkaar gerelateerd zoals in de itemsituatie het geval is*

Scheldwoord	Nomen	Adjectief-nomencombinatie
eikel	loodgieter	blonde man
trut	journalist	lange man
sukkel	autoliefhebber	deftige man
zakkenwasser	schilder	vriendelijke vrouw
tokkie	handelaar	gekke jongen
idiot	basketballer	modieus meisje
boerenlul	leidinggevende	asociale vrouw
klootzak	voetballiefhebber	onvriendelijke man

3.2 Participanten

In totaal hebben 127 participanten deelgenomen aan het onderzoek (32 mannen, 94 vrouwen, 1 anders) binnen alle leeftijdscategorieën vanaf 16 jaar (zeventig participanten tussen de 16-25 jaar, dertien participanten tussen de 26-35 jaar, vijftien tussen de 36-50 jaar, achtentwintig tussen de 51-65 jaar en één ouder dan 65). De participanten waren allemaal moedertaalsprekers van het Nederlands. 41,7% van de participanten had als hoogst genoten opleidingsniveau een universitaire opleiding, 30,7% hbo en 18,1% mbo. De overige 9,4% had als hoogst genoten opleidingsniveau ‘middelbare school’ ingevuld (mavo, havo of vwo). Er hebben nog zeven extra participanten meegedaan van wie de data niet meegenomen zijn in de resultaten omdat zij de test niet volledig ingevuld hadden of omdat aangenomen werd dat zij de test niet serieus gemaakt hadden. Van deze zeven hadden er drie participanten slechts enkele vragen beantwoord en de rest leeggelaten, en hadden er vier participanten overal dezelfde waarden ingevuld. De participanten die slechts één of enkele (met een maximum van vijf) vragen hadden overgeslagen, zijn wel in de analyse meegenomen.

3.3 Onderzoeksontwerp

De onafhankelijke variabele is het type verwijzing (slur, nomen of adjectief-nomencombinatie). De afhankelijke variabele is de beoordeling op een schaal van kwetsendheid, en daarnaast op een schaal van relevantie.

Er is gekozen voor een tussenproefpersoonontwerp vanwege het geringe aantal bekende Nederlandse slurs. Elke participant werd willekeurig aan een conditie toegewezen. 52 participanten werden toegewezen aan de slurs, 36 aan de nomina en 39 aan de adjectief-nomencombinaties. Om voor volgorde-effecten te kunnen controleren zijn er per conditie twee lijsten gemaakt, waarvan de eerste en de tweede lijst identiek zijn, maar met een omgekeerde volgorde. De volgorde is gekozen om zoveel mogelijk items en fillers af te wisselen. Tegelijk is er gelet op dat er geen regelmaat in te herkennen is. Er zijn dus zes lijsten gemaakt:

- Lijst A: Slurs (20 participanten)
- Lijst B: Slurs, omgekeerde volgorde (32 participanten)

- Lijst C: Nomina (19 participanten)
- Lijst D: Nomina, omgekeerde volgorde (17 participanten)
- Lijst E: Adjectief-nomen combinaties (19 participanten)
- Lijst F: Adjectief-nomen combinaties, omgekeerde volgorde (20 participanten)

De lijsten en daarmee de verschillende condities en volgordes werden willekeurig verdeeld over de participanten door het platform Qualtrics. Elke lijst bevat 6 testitems en 24 fillers. Alle lijsten bevatten dezelfde fillers, zie Tabel 2. Voor de precieze inhoud van elke lijst, zie Bijlage A.

3.4 Instrumentatie en procedure

Het onderzoek werd uitgevoerd door een online vragenlijst op het platform Qualtrics. De participanten werden geworven via sociale media en ontvingen online een anonieme link om de vragenlijst in te kunnen vullen. Een voordeel van deze methode is dat er veel mensen bereikt kunnen worden. Een nadeel van deze methode is dat er op deze manier ook veel bekenden bereikt worden en daarmee ook mede-taalwetenschapstudenten. Daarom is er in de uitnodiging expliciet benoemd dat taalwetenschappers geen respondent mochten zijn, om de invloed van aanwezige taalkundige kennis te voorkomen. De eerste vraag betrof een toestemmingsvraag waarin de participant informatie kreeg met betrekking tot deelname en de verwerking van gegevens. Daarna volgden enkele algemene vragen over leeftijd en opleidingsniveau.

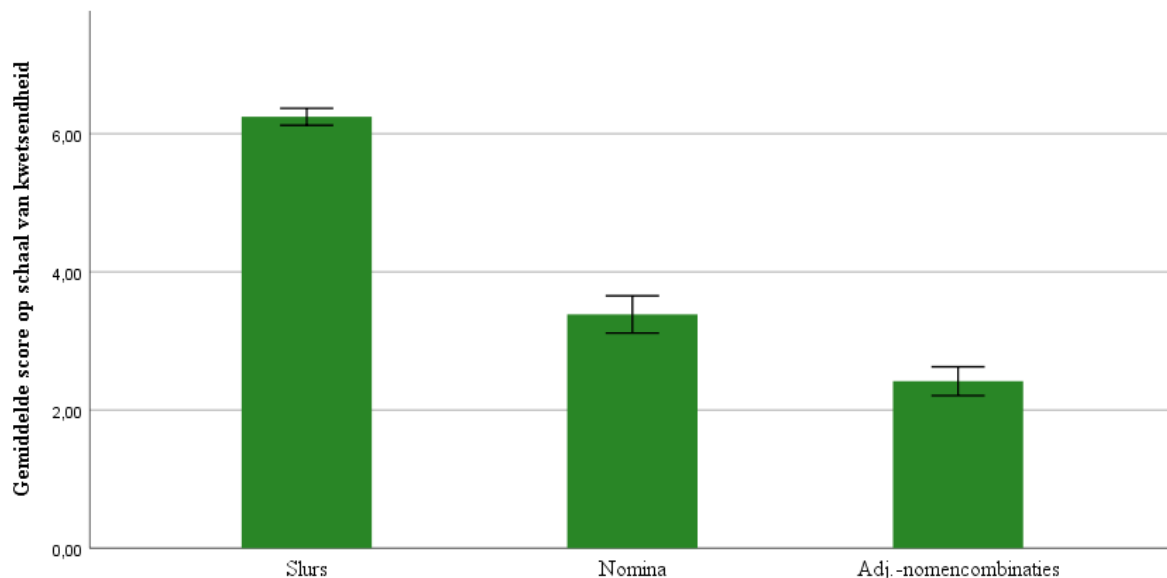
De participanten kregen, na het beantwoorden van de algemene vragen, 30 vragen zoals weergegeven in voorbeeld (13). Tot slot kregen ze een vraag over wat zij dachten dat er onderzocht werd, om te kunnen controleren of een participant de onderzoeksvraag door had. Uit de online vragenlijst kwamen gemiddelde beoordelingen op schaal van kwetsendheid en relevantie per type verwijzing. De invloed van het type verwijzing op deze gemiddelde beoordelingen is statistisch onderzocht door middel van een multivariate variantie-analyse (MANOVA) en aanvullende post-hoc procedures. Er wordt ook gecontroleerd of de volgorde van de vragenlijst invloed had op de gemiddelde beoordelingen.

4. Resultaten

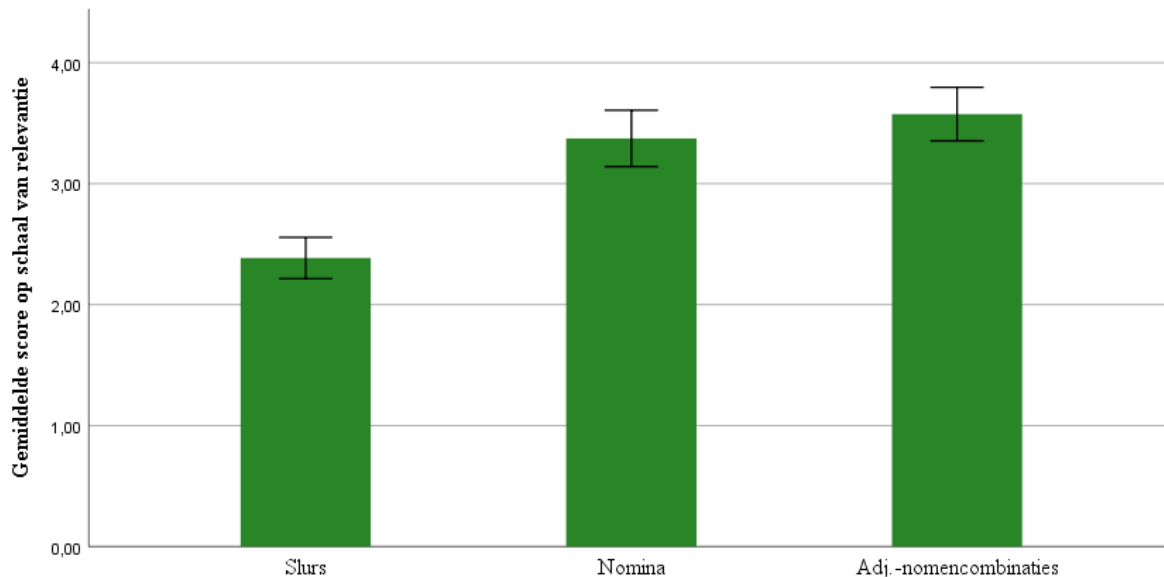
4.1 Algemene resultaten

Hoewel uit de analyse is gebleken dat de assumpties van varianties en covarianties geschonden zijn, is de MANOVA robuust tegen deze schendingen. Uit de multivariate variantie-analyse blijkt dat er een significant verschil is in de gemiddelde beoordeling van de drie type verwijzingen op schaal van kwetsendheid ($F(2, 734) = 439.07, p < .001$). Om de gevonden effecten verder te kunnen analyseren is er een Games-Howell post-hoc test uitgevoerd. Deze post-hoc test is gekozen omdat deze test er rekening mee houdt dat de steekproeven per type verwijzing enigszins verschillen, en omdat deze test het meest robuust is tegen eventuele schendingen van de populatievariantie. De post-hoc-Games-Howell-toets laat zien dat slurs ($M=6.24, SD=1.11$) significant kwetsender worden beoordeeld dan nomina ($p < .001, M=3.39, SD=2.00$). Nomina worden als significant kwetsender beoordeeld dan adjectief-nomencombinaties ($p < .001, M=2.40, SD = 1.60$). Deze verschillen zijn grafisch weergegeven in Figuur 2a.

De variantie-analyse laat ook zien dat er een significant verschil is in de gemiddelde beoordeling van de drie type verwijzingen op schaal van relevantie ($F(2, 734) = 42.01, p < .001$). Dit verschil wordt weergegeven in Figuur 2b. De post-hoc-Games-Howell-toets laat zien dat slurs ($M=2.39, SD=1.52$) significant relevanter worden beoordeeld dan nomina ($p < .001, M=3.37, SD=1.72$). Er is geen significant verschil in de beoordeling op schaal van relevantie tussen nomina adjectief-nomencombinaties ($p=.372, M=3.59, SD = 1.67$).

Figuur 2a: Staafdiagram met de gemiddelde beoordelingen op schaal van kwetsendheid per type verwijzing met 95% betrouwbaarheidsintervallen

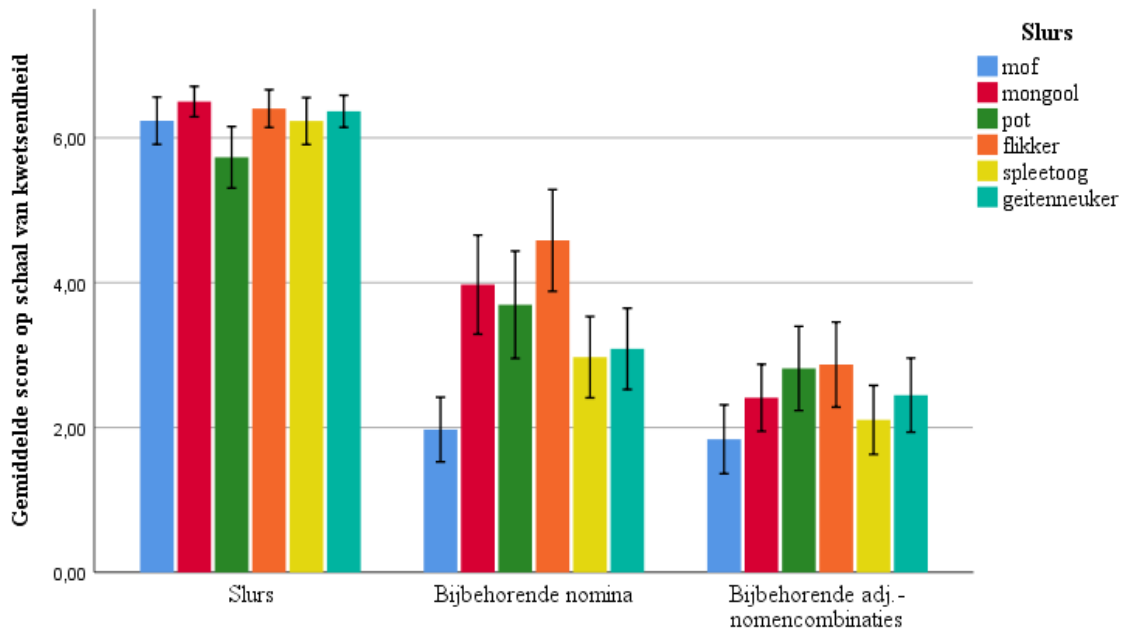
Figuur 2b: Staafdiagram met de gemiddelde beoordelingen op schaal van relevantie per type verwijzing met 95% betrouwbaarheidsintervallen

Om te controleren of de volgorde van de items invloed had op de beoordelingen op schaal van kwetsendheid en relevantie, is dit in de statistische analyse meegenomen als variabele. Er is geen significant hoofdeffect ($F(2,730) = .793, p=.453$) of interactie-effect met het type verwijzing ($F(4,1460) = 1.962, p=.098$) gevonden van de variabele volgorde op de beoordelingen van relevantie of kwetsendheid.

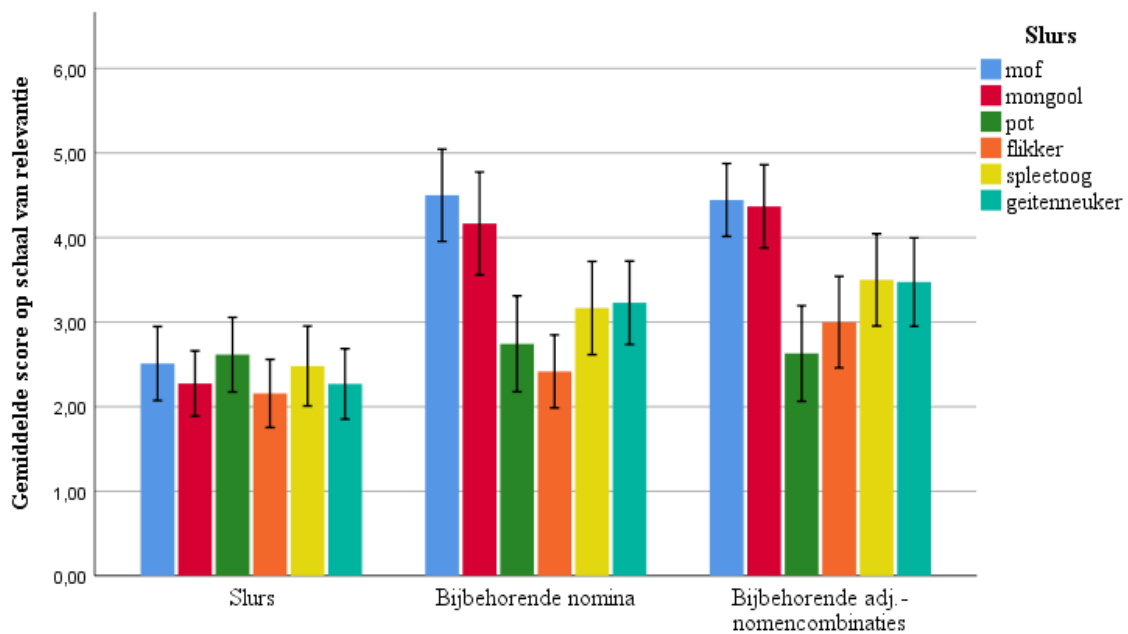
4.2 Variatie binnen de typen verwijzingen

Naast de statistische test tussen de typen verwijzingen zijn er ook statistische tests uitgevoerd binnen de klassen slurs, nomina en adjectief-nomenclcombinaties. Figuur 3a en 3b laten nogmaals zien wat respectievelijk Figuur 2a en 2b al lieten zien, maar nu opgesplitst per term. De slurs laten op beide schalen het minst variatie zien, terwijl er binnen de andere klassen meer variatie te vinden is. Dat er geen significant verschil tussen de nomina en adjectief-nomenclcombinaties is gevonden qua relevantie, is ook goed te zien in Figuur 3b, waar te zien is dat de gemiddelde waarden op schaal van relevantie van nomina en adjectief-nomenclcombinaties zeer vergelijkbaar zijn.

Er zijn enkele aspecten die opvallen in deze grafieken, bijvoorbeeld de relatief lage gemiddelde beoordeling van *Duitser* op de schaal van kwetsendheid ($M=1.97, SD=1.31$). Deze term en bijbehorende adjectief-nomenclcombinatie (*Duitse man*) behoren tevens gemiddeld tot de meest relevante termen (*Duitser*: $M= 4.50, SD=1.61$, *Duitse man*: $M=4.51, SD=1.22$). De term *gehandicapte* ($M=4.17, SD=1.80$) en *gehandicapte man* ($M=4.37, SD=1.50$) vallen ook op door de relatief hoge gemiddelde beoordelingen op schaal van relevantie. De term *homo* is binnen de klasse van nomina gemiddeld als meest kwetsend ($M=4.58, SD=2.07$) en als minst relevant ($M=2.42, SD=1.27$) beoordeeld. Deze gegevens en de gemiddelden van alle andere termen zijn te vinden in Tabel 3.

Figuur 3a: Staafdiagram van de gemiddelde beoordelingen op schaal van kwetsendheid per type verwijzing met 95% betrouwbaarheidsintervallen

Figuur 3b: Staafdiagram van de gemiddelde beoordelingen op schaal van relevantie per type verwijzing met 95% betrouwbaarheidsintervallen

Tabel 3: Gemiddelde beoordelingen en standaardafwijkingen (tussen haakjes) op schaal van kwetsendheid en relevantie per item per type verwijzing (1= totaal niet kwetsend, 7 = zeer kwetsend)

	Slur		Nomen		Adjectief-nomencombinatie	
	Kwetsendheid	Relevantie	Kwetsendheid	Relevantie	Kwetsendheid	Relevantie
mof	6.24 (1.16)	2.51 (1.55)	1.97 (1.31)	4.50 (1.61)	1.80 (1.41)	4.51 (1.22)
mongool	6.49 (.76)	2.27 (1.37)	3.97 (2.02)	4.17 (1.80)	2.39 (1.44)	4.37 (1.50)
pot	5.73 (1.52)	2.62 (1.59)	3.77 (2.17)	2.74 (1.65)	2.76 (1.79)	2.62 (1.67)
flikker	6.39 (.94)	2.16 (1.43)	4.58 (2.07)	2.42 (1.27)	2.91 (1.79)	3.05 (1.63)
spleetoog	6.23 (1.17)	2.48 (1.70)	2.97 (1.64)	3.09 (1.58)	2.09 (1.40)	3.51 (1.63)
geitenneuker	6.37 (.79)	2.27 (1.50)	3.03 (1.62)	3.29 (1.40)	2.41 (1.60)	3.43 (1.59)

4.3 Analyse per item en bijbehorende nomen en adjectief-nomencombinatie

Om de gevonden verschillen per item te kunnen interpreteren is er ook per item een MANOVA uitgevoerd. Zo kan er ook per item gecontroleerd worden of er significante verschillen zitten tussen de gemiddelde beoordelingen van de slur, het bijbehorende nomen en de bijbehorende adjectief-nomencombinatie op schaal van kwetsendheid en relevantie. De gemiddelden waarden uit Tabel 3 worden getest op significante verschillen. Door meerdere MANOVA's uit te voeren, neemt de kans toe op het vinden van een toevallige significante uitkomst. Daarom is er een Bonferroni-correctie toegepast. De significantie-grens wordt gedeeld door zes ($p=0,05/6=.008$). Deze zes MANOVA's voldoen verder aan de assumpties die gesteld zijn voor de statistische test. Ook bij deze testen is gekozen voor een post-hoc-Games-Howell test vanwege de ongelijke steekproefgroottes van de typen verwijzingen. Deze resultaten zijn te vinden in tabel 4a en 4b.

Deze resultaten laten enkele beoordelingen per item zien die afwijken van de statistische test op de gehele dataset, waar alle items tegelijk werden getoetst. Zo bleek uit de post-hoc procedure geen significant verschil te zitten tussen de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid van *Duitser* en *Duitse man* ($p=.856$), evenals tussen de gemiddelde beoordelingen van *lesbiënne* en *lesbische vrouw* ($p=.097$) en tussen *moslim* en *islamitische man* ($p=.231$). Ook is te zien dat het verschil tussen de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid van *Aziaat* en *Aziatische man* niet significant blijkt te zijn ($p=.046$). Ook op schaal van relevantie zijn er een aantal verschillen met de eerder beschreven MANOVA van alle items tezamen. De MANOVA van de slur *pot* bleek geen significant resultaat te leveren voor relevantie ($F(2,118)=.075$, $p=.928$), evenals de MANOVA van de slur *flikker* ($F(2,121)=4.17$, $p=.018$). De drie termen *pot*, *lesbiënne* en *lesbische vrouw* verschillen dus alle drie niet significant van elkaar op schaal van relevantie, en ook *flikker*, *homo* en *homoseksuele man* verschillen niet significant van elkaar op schaal van relevantie. Tot slot bleken ook *spleetoog* en *Aziaat* ($p=.212$), en *spleetoog* en *Aziatische man* ($p=.015$) niet significant te verschillen in de gemiddelde beoordeling op schaal van relevantie. Alle andere resultaten van de MANOVA's kwamen overeen met de resultaten van de algemene analyse.

Tabel 4a: *Uitkomstwaarden van de MANOVA's over kwetsendheid per item met F-waarden en vrijheidsgraden (tussen haakjes) met p-waarden en bijbehorende post-hoc analyses*

	Uitkomst MANOVA kwetsendheid		Uitkomst post-hoc analyse	
	F-waarde met <i>df</i>	<i>p</i> -waarde	Vergelijking	<i>p</i> -waarde
Slur				
Mof	$F(2,119) = 170.71$	$p < .001$	mof vs. Duitser Duitser vs. Duitse man mof vs. Duitse man	$p < .001$ $p = .856$ $p < .001$
Mongool	$F(2,122) = 93.27$	$p < .001$	mongool vs. gehandicapte gehandicapte vs. gehandicapte man mongool vs. gehandicapte man	$p < .001$ $p = .001$ $p < .001$
Pot	$F(2,118) = 30.11$	$p < .001$	pot vs. lesbiënne lesbiënne vs. lesbische vrouw pot vs. lesbische vrouw	$p < .001$ $p = .097$ $p < .001$
Flikker	$F(2, 121) = 51.15$	$p < .001$	flikker vs. homo homo vs. homoseksuele man flikker vs. homoseksuele man	$p < .001$ $p = .001$ $p < .001$
Spleet oog	$F(2, 119) = 110.82$	$p < .001$	spleet oog vs. Aziaat Aziaat vs. Aziatische man spleet oog vs. Aziatische man	$p < .001$ $p = .046$ $p < .001$
Geitenneuker	$F(2, 120) = 119.23$	$p < .001$	geitenneuker vs. moslim moslim vs. islamitische man geitenneuker vs. islamitische man	$p < .001$ $p = .231$ $p < .001$

Tabel 4b: *Uitkomstwaarden van de MANOVA's over relevantie per item met F-waarden en vrijheidsgraden (tussen haakjes) met p-waarden en bijbehorende post-hoc analyses. De grijze gearceerde waarden zijn afwijkende resultaten uit de MANOVA ten opzichte van de analyse op de gehele dataset.*

	Uitkomst MANOVA relevantie		Uitkomst post-hoc analyse	
	F-waarde met <i>df</i>	<i>p</i> -waarde	Vergelijking	<i>p</i> -waarde
Slur				
Mof	$F(2,119) = 26.84$	$p < .001$	mof vs. Duitser Duitser vs. Duitse man mof vs. Duitse man	$p < .001$ $p = .999$ $p < .001$
Mongool	$F(2,122) = 25.45$	$p < .001$	mongool vs. gehandicapte gehandicapte vs. gehandicapte man mongool vs. gehandicapte man	$p < .001$ $p = .860$ $p < .001$
Pot	$F(2,118) = .075$	$p = .928$	pot vs. lesbiënne lesbiënne vs. lesbische vrouw pot vs. lesbische vrouw	$p = .932$ $p = .974$ $p = .999$

Flikker	$F(2, 121) = 4.17$	$p=.018$	flikker vs. homo homo vs. homoseksuele man flikker vs. homoseksuele man	$p=.649$ $p=.157$ $p=.025$
Spleetooog	$F(2, 119) = 4.29$	$p<.001$	spleetooog vs. Aziaat Aziaat vs. Aziatische man spleetooog vs. Aziatische man	$p=.212$ $p=.508$ $p=.015$
Geitenneuker	$F(2, 120) = 8.09$	$p=.001$	geitenneuker vs. moslim moslim vs. islamitische man geitenneuker vs. islamitische man	$p=.005$ $p=.920$ $p=.002$

5. Conclusies en discussie

Het theoretisch kader uit sectie 2 heeft laten zien dat er veel onenigheid bestaat in de literatuur over slurs. Een drietal essentiële vragen blijft onbeantwoord. De beschreven literatuur blijft daarom bij speculaties over de vraag of taalkundige elementen gemengd descriptief en expressief kunnen zijn; of de denigrerende inhoud van slurs onderdeel is van de semantische betekenis van slurs en tot slot wat de precieze rol is van de neutrale tegenhanger. Een sluitend antwoord op de vragen was er nog niet. De huidige studie was bedoeld om het effect van slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties op de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid en relevantie te bepalen en daarmee te kunnen controleren of er sprake is van een continuüm van descriptief naar expressief. De deelvragen die zijn geïntroduceerd aan het eind van het theoretisch kader in sectie 2 zullen nu per vraag behandeld worden.

De eerste deelvraag luidde: Hoe kwetsend en hoe relevant wordt het gevonden als een spreker extra informatie over een referent toevoegt in de vorm van een slur, neutrale tegenhanger of een adjectief-nomencombinatie? Met andere woorden, zitten er significante verschillen in de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid en relevantie tussen slurs, nomina en adjectief-nomencombinaties? Er is gekozen voor de volgorde van slurs naar nomina naar adjectief-nomencombinaties, omdat deze klassen in lijn zijn met de resultaten van Carnaghi et al. (2008) en daarnaast ook intuïtief op deze volgorde een continuüm vormen. De resultaten komen overeen met de gevonden resultaten in het onderzoek van Carnaghi et al. (2008) en met de gestelde hypothese in het huidige onderzoek. De resultaten hebben laten zien dat slurs gemiddeld kwetsender werden gevonden dan nomina en nomina gemiddeld kwetsender dan adjectief-nomencombinaties. Anderzijds werden slurs het minst relevant ervaren. Er bleek geen verschil te zitten qua relevantie tussen nomina en adjectief-nomencombinaties. Nomina werden inderdaad als kwetsender ervaren dan adjectief-nomencombinaties, wat suggereert dat nomina meer stereotype eigenschappen opwekken dan adjectief-nomencombinaties. De bevindingen doen vermoeden dat er inderdaad zoiets bestaat als een continuüm van descriptief naar expressief.

Behalve dat er tussen de typen verwijzingen significante verschillen bestaan, is er ook veel variatie gevonden binnen de gecreëerde klassen. In Figuur 3a is bijvoorbeeld te zien dat het nomen *Duitser* zich minder expressief gedraagt dan andere nomina. De term *flicker* was eerder onderzocht in het nog niet gepubliceerde onderzoek naar het gebruik van Nederlandse slurs op Twitter (Hogeweg, 2021). De onderzoekers hadden de indruk dat bij de term *flicker* meestal niet naar homoseksualiteit werd verwezen en dat de descriptieve waarde verloren leek te zijn gegaan. De slur bleek in het huidige onderzoek van de slurs inderdaad een lage gemiddelde beoordeling te hebben op schaal van relevantie wat suggereert dat het een lage descriptieve waarde heeft. De waarde was zelfs de laagste waarde van alle slurs, maar deze andere waarden waren niet veel hoger dan die van *flicker*.

Ook deze variatie binnen de gemaakte klassen is te verklaren vanuit de genoemde visie op verwijzingen met een descriptief-expressief continuüm. Dat alle slurs niet even kwetsend of relevant worden ervaren, is te verklaren vanuit het idee dat de termen op verschillende posities op het continuüm liggen en daarmee andere expressieve en descriptieve waarden hebben dan andere termen binnen dezelfde klasse. Alle nomina hoeven daarmee niet dezelfde descriptieve waarde te hebben. Dit zou tevens een verklaring kunnen zijn voor het niet vinden van een significant verschil tussen de beoordeling van nomina en adjectief-nomencombinaties op schaal van relevantie. Een adjectief-nomencombinatie zou descriptiever kunnen zijn dan een nomen en andersom. De variatie binnen de gemaakte

klassen en het niet vinden van verschil op schaal van relevantie tussen nomina en adjectief-nomencombinaties doet niet vermoeden dat er geen verschillen bestaan qua relevantie tussen referentiële termen, maar laat alleen zien dat er tussen deze klassen geen verschil bestaat. Dit verschil is niet gevonden, doordat het verschil misschien niet gezocht moet worden tussen deze klassen, maar tussen afzonderlijke termen. Ondanks dat dit wel de hypothese was, hoeven alle termen binnen één klasse niet op hetzelfde punt op het continuüm te liggen. De gekozen type verwijzingen zijn als klassen gekozen naar aanleiding van het onderzoek van Carnaghi et al. (2008) en voldeden voor het bewijzen van continuüm qua kwetsendheid, maar niet voor de descriptiviteit. Ook zou het kunnen zijn dat de termen in de klassen wel ongeveer op hetzelfde punt zouden liggen op het continuüm, maar dat de klassen misschien te dicht bij elkaar op het continuüm liggen qua relevantie. Deze verklaring is echter minder waarschijnlijk, omdat uit de analyse per item is gebleken dat er verschillen zitten tussen de items qua relevantie. Het niet vinden van dit verschil is dus nog niet genoeg om de theorie over een continuüm volledig te verwerpen. Het geeft wel aanleiding om vervolgonderzoek te doen voor meer bevestiging en verklaring.

Het doel van het controleren van de gemiddelde beoordelingen op schaal van relevantie was hoofdzakelijk het controleren van het effect van het wellicht overbodig geven van informatie over de referent door de spreker op de participant. Er zijn significante verschillen gevonden tussen slurs en nomina en tussen slurs en adjectief-nomencombinaties, maar niet tussen nomina en adjectief-nomencombinaties. De relevantie van slurs is het laagst. Het benoemen van de toevoeging met nomina en adjectief-nomencombinaties wordt dus in ieder geval relevanter gevonden dan met slurs. Dit suggereert dat informatie in deze gevallen dus niet geheel irrelevant of overbodig werd gevonden. In de constructie zoals getoond werd aan de participanten in het onderzoek (“*Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een...*”) werd een alternatief voor slurs waarschijnlijk dus ook niet zo onnatuurlijk gevonden als in zin (8) (*That African American is on vacation*) of als bij *weapon use* zoals besproken door Falbo (2021). Deze relevantie kan echter ook betekenen dat er vooroordelen aan de term kleven, maar wel zodanig dat de participant er iets aan denkt te hebben waardoor het minder wordt gezien als een vooroordeel en meer als informatie. De precieze verklaring van deze resultaten blijft uit: het blijven suggesties en hier liggen mogelijkheden voor verdere analyses.

De tweede deelvraag omvatte de veel bediscussieerde vraag of een element zowel descriptief als expressief kan zijn. De waarden van relevantie geven zelfs bij slurs, waar een hoge waarde voor kwetsendheid en een relatief lage relevantie is gevonden, een waarde voor relevantie die niet extreem laag is. Dat voor alle termen op schaal van kwetsendheid, een vorm van expressie, en een waarde op schaal van relevantie, een vorm van beschrijving, een dusdanige waarde is gevonden, lijkt te suggereren dat een linguïstisch element wel degelijk expressief en descriptief kan zijn zoals Bach (2006) en McCready (2010) ook suggereerden, en misschien wel altijd een gemengde vorm is. Het beste is dit te zien bij de nomina, die middelhoge waarden voor zowel kwetsendheid en relevantie. Deze bevindingen zijn in tegenstelling tot Potts (2006), die beweerde dat een element slechts expressief óf descriptief kon zijn en niet beide.

De laatste deelvraag werd gericht op de tegenhangers van slurs. Kan er gesproken worden van een neutrale tegenhanger? Hoe verhoudt deze tegenhanger zich ten opzichte van de slur en welke rol zou er dus toegeschreven moeten worden aan dit soort alternatieven voor slurs in de analyses van slurs? Er is een significant verschil gevonden tussen twee zogenoemde neutrale tegenhangers van slurs (nomina en adjectief-nomencombinaties) op schaal van kwetsendheid. Nomina zijn kwetsender dan adjectief-nomencombinaties. In de analyses van

slurs en hun neutrale tegenhangers wordt vaak gekozen voor de nomina als neutrale tegenhanger. Deze is dus niet zo neutraal als aangenomen werd in eerdere literatuur. De besproken conclusie van Falbo (2021) over de te grote rol die aan de neutrale tegenhanger wordt toegeschreven, is een analyse die van toepassing is bij het huidige onderzoek en de resultaten ervan. Er is misschien niet eens sprake van een term als neutraal. Neutraliteit is een abstract begrip en een precieze definitie blijft uit, waardoor het wellicht ook terecht is om te benoemen dat het geen onderdeel van de definitie van slurs zou mogen zijn, iets wat tegen de analyses van velen ingaat (o.a. tegen de analyse Camp, 2018).

Bij dit onderzoek kan een aantal kanttekeningen worden geplaatst. Een eerste kanttekening is dat het onderzoek zich gefocust heeft op Nederlandse slurs, terwijl er nog weinig bekend is over Nederlandse slurs. Er zijn (nog) niet veel Nederlandse slurs bekend die voldeden aan de eisen voor het onderzoek: er moesten twee bijbehorende alternatieven bij gekozen kunnen worden in de vorm van een nomen en adjectief-nomen. Dit zorgde ervoor dat er weinig slurs overbleven die geschikt waren om mee te nemen in het onderzoek. Daarom zijn er slechts zes slurs en hun bijbehorende nomina en adjectief-nomencombinatie onderzocht. Hoewel het onwaarschijnlijk is, zou dit mogelijk een rol kunnen spelen bij het feit dat er geen significant verschil is gevonden tussen sommige termen en klassen, maar anderzijds misschien zelfs ook bij het vinden van significante verschillen tussen andere klassen. Hoewel dit onderzoek niet als hoofdzakelijk doel had om Nederlandse slurs te vinden zou een dergelijke deelvraag wel nodig zijn bij vervolgonderzoek naar hetzelfde onderwerp. Het onderzoek van Bartlett et al. (2014) dat werd besproken in het theoretisch kader heeft laten zien dat er in de toekomst misschien ook gedacht kan worden in de richting van machineleertechnieken voor het identificeren en classificeren van slurs. Zo zouden slurs herkend en geclassificeerd kunnen worden uit het dagelijkse taalgebruik van Nederlanders, bijvoorbeeld op sociale media, waardoor er meer informatie beschikbaar is. Een onderzoek als deze kan zich dan richten op meer slurs, met meer achtergrondinformatie per slur over precieze het gebruik ervan. Hierdoor wordt er een beter volledig beeld geschetst.

De onderzochte slurs in deze studie zijn *mof*, *mongool*, *pot*, *flikker*, *spleetoog* en *geitenneuker*. Een analyse per item en bijbehorende nomen en adjectief-nomencombinatie heeft een aantal interessante resultaten opgeleverd. Desondanks moet er voorzichtig met de resultaten van deze afzonderlijke analyses omgegaan worden doordat er meerdere MANOVA's zijn uitgevoerd op een kleiner gedeelte van de dataset, waardoor de kans op toeval toeneemt. Er is in dit onderzoek een correctie voor uitgevoerd.

Mogelijk en zeer waarschijnlijk hebben andere factoren ook invloed gehad op de beoordeling van afzonderlijke termen. Dat we te maken hebben met een aantal gevoelige termen en onderwerpen in onze samenleving kan van invloed zijn op de antwoorden van de participanten. Interessant is bijvoorbeeld dat er geen significante verschillen zijn gevonden tussen de gemiddelde beoordelingen op schaal van relevantie tussen de typen verwijzingen bijbehorend bij de slur *pot* en bij *flikker*. Wellicht speelt er bij de beoordeling van relevantie van termen die te maken hebben met de seksuele oriëntatie van bedoelde referent, een houding mee dat de luisteraar wil laten merken dat het niet uitmaakt welke seksuele oriëntatie de referent heeft. In het onderzoek is het slechts een hypothetische situatie (met geschreven taal) en is de proefpersoon de hypothetische luisteraar: in een daadwerkelijke conversatie zou het bedoeld kunnen zijn als een soort statement richting de spreker en de referent. Dit statement is dat de luisteraar wil laten zien dat hij of zij neutraal is en daarmee geen negatieve gevoelens wil uiten richting bijvoorbeeld lesbische vrouwen of homoseksuele mannen. Het zou dan niet uitmaken welke term de spreker kiest, of dit een nomen of adjectief-nomencombinatie is. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de relatief lage gemiddelde

beoordelingen op schaal van relevantie van bijvoorbeeld *pot*, *lesbiënne*, *lesbische vrouw* en *flikker*, *homo* en *homoseksuele man* en het niet vinden van significante verschillen tussen de relevantie van de genoemde termen.

De uitschieters op schaal van relevantie zijn onder andere gevonden bij *Duitser* en *Duitse man*, termen behorend bij de slur *mof*. Deze twee termen gaven lage waarden bij de kwetsendheid. Een factor die hier mogelijk een rol speelt, voornamelijk bij de hoge relevantiebeoordeling, is een praktische factor met betrekking tot de contexten. Een voorbeeld van een gegeven context is het komen eten van een nieuwe collega. Een luisteraar zou kunnen interpreteren dat de referent ook de Duitse taal spreekt, in plaats van alleen een Duitse achtergrond heeft, waardoor de relevantie van de toevoeging omhoogschiet. Het zou dan dus niet gaan om een relevant vooroordeel die aan de term hangt, maar een relevant feit over de referent. Een diner met een Duitssprekende is een situatie waar men zich op voor zou kunnen bereiden, door eventueel de Duitse taal op te frissen of om te laten weten dat hij of zij geen Duits spreekt en dat er bijvoorbeeld Engels gesproken zal moeten worden. *Mof* roept deze associatie minder op, omdat hier de expressieve en kwetsende laag meer prominent aanwezig is en de associatie met de Duitse taal daardoor misschien wat meer naar de achtergrond verdwijnt. De relevantie van de term *mof* valt dan ook laag uit ten opzichte van *Duitser* en *Duitse man*.

Ditzelfde patroon is te zien bij de termen *gehandicapte* en *gehandicapte man* (met uitzondering van de gemiddelde beoordeling op schaal van kwetsendheid van *gehandicapte*, deze valt hoger uit dan de beoordeling van *Duitser*). Eenzelfde type verklaring vanuit de praktische context is hierbij mogelijk. Een gehandicapt persoon zou extra aanpassingen kunnen betekenen doordat hij bijvoorbeeld in een rolstoel zit, waardoor de dinerruimte aangepast zou moeten worden zodat er genoeg ruimte is. Hierdoor zou de relevantie van de opmerking omhooggaan ten opzichte van sommige andere termen: het vereist eventueel actie van de luisteraar. Deze factoren zijn niet meegenomen in het onderzoek en de grootte van de rol die ze spelen is daardoor niet gemeten. Het is tegelijkertijd ook een lastig fenomeen om te omvatten in een meetbare factor. Hier ligt nog ruimte om bij vervolgonderzoek over te na te denken.

Een andere kanttekening bij de studie is het feit dat alleen de lexicale inhoud van de zin is meegenomen in het experiment. Er wordt in het experiment gebruik gemaakt van geschreven taal en niet van gesproken taal. In het theoretisch kader werd duidelijk dat expressiviteit niet alleen door de lexicale inhoud van de zin komt, en dat expressie in het gezicht, intonatie, houding, gebaren, et cetera, ook een rol spelen bij expressiviteit (Potts, 2007). Expressiviteit kan ook gevonden worden in intonatiepatronen en gebaren. Het zal invloed hebben op hoe het wordt geïnterpreteerd door de luisteraar en deze factoren zullen dus waarschijnlijk een rol gaan spelen, in ieder geval bij de beoordeling op de schaal van kwetsendheid. In het huidige onderzoek is aangetoond dat er significante verschillen zijn gevonden als gevolg van het type verwijzing bij geschreven taal, waarbij de situatie van een gesprek werd voorgelegd. Vervolgonderzoek kan zich richten op gesproken taal waardoor de rol van intonatie, pitch, gezichtsexpressie en andere kenmerken die invloed hebben op de interpretatie ook onderzocht kan worden en hoe deze factoren verstand houden met het descriptief-expressieve continuüm.

Het is ook raadzaam om vervolgonderzoek naar andere of meer gespecificeerde doelgroepen te doen. Er is gekozen om in het huidige onderzoek zoveel mogelijk respondenten te verzamelen via social media om de brede, algemene hypothese te kunnen onderzoeken (zie sectie 3). Er hoefde nog geen focus op specifieke factoren gelegd te worden. Aangezien het

onderzoek inderdaad heeft laten zien dat er significante verschillen tussen het type verwijzingen bestaan, is het mogelijk om verder te gaan kijken en bijvoorbeeld te controleren of leeftijd of geslacht een invloed heeft op de gemiddelde beoordeling op schaal van expressiviteit of descriptiviteit.

Vervolgonderzoek kan zich dus bijvoorbeeld richten op verschillen tussen man en vrouw. Ondanks dat er geen eisen zijn gesteld voor de hoeveelheid mannelijke en vrouwelijke respondenten in het huidige onderzoek is het een factor om rekening mee te houden bij het interpreteren van de resultaten, aangezien de verdeling qua geslacht niet volledig gelijk was (32 mannen, 94 vrouwen, 1 anders). Qua geslacht zouden vrouwen intuïtief wellicht gevoeliger kunnen zijn voor bepaalde termen maar mannen misschien eerder zouden reageren, maar dit zijn slechts vermoedens gebaseerd op het beschreven onderzoek van Harris (1993). De grote hoeveelheid vrouwelijke participanten zouden dus voor een sterker effect gezorgd kunnen hebben en daarmee een hogere expressieve waarde. Bij vervolgonderzoek naar gesproken spraak zal het misschien, zoals eerder besproken, tot op zekere hoogte ook een rol gaan spelen of de uiting wordt uitgesproken door een man of een vrouw. Zo blijkt bijvoorbeeld uit een gedateerd onderzoek van Harris (1993), dat zich heeft gericht op woedeopwekkende verbale beledigingen, dat er verschillen zitten tussen mannen en vrouwen in hetgeen precies woede opwekt. Ook of het woedeopwekkende gedrag en de verbale belediging van een man of vrouw vandaan kwam bleek uit te maken bij de beoordeling. Deze resultaten zijn in lijn met eerder onderzoek over genderrollen die suggereren dat vrouwen meer van slag zijn door neerbuigend gedrag. Een onderzoek naar *slurs against masculinity*, slurs die mannelijkheid zwartmaken (Saucier et al., 2015), heeft vastgesteld dat mannen kunnen reageren met fysieke agressie wanneer ze het doelwit zijn van dit type slurs. Het feit dat mannen zo kunnen reageren op dit specifieke type slurs suggereert dat er verschillen zitten in de reactie tussen mannen en vrouwen als gevolg van het type slur wat aangeboden wordt.

Ook zou vervolgonderzoek zich kunnen focussen op leeftijd. Behalve de minimale leeftijd voor het meedoen aan een onderzoek (≥ 16 jaar) heeft het huidige onderzoek bijvoorbeeld geen specifieke leeftijdseisen gesteld voor de participanten waardoor voornamelijk participanten, vermoedelijk studenten, binnen de leeftijdscategorie 16 en 25 jaar de vragenlijst ingevuld hebben. Een hypothese om in de toekomst te testen is bijvoorbeeld of oudere mensen termen minder kwetsend vinden dan jongeren doordat de term in het verleden veel meer gebruikt werd. Als dit inderdaad zo is, dan zou dat effecten hebben kunnen gehad in het huidige onderzoek, vanwege het grote aandeel jongere participanten: het zou voor een hogere beoordeling op schaal van kwetsendheid hebben gezorgd.

Ondanks de beperkingen wijzen de resultaten van het onderzoek in de richting van de genoemde hypothese over een descriptief-expressief continuüm. Het is een vernieuwde visie die elementen uit eerdere visies combineert, en vanzelfsprekend is vervolgonderzoek noodzakelijk voor meer bevestiging. Het kost meerdere onderzoeken om een hypothese te kunnen bevestigen: het is in dat opzicht simpeler om een hypothese te verwerpen. Een aantal vragen blijft nog onbeantwoord. De resultaten en daarmee de verklaringen voor de gevonden resultaten zijn slechts suggesties en intuïties. Om andere verklaringen uit te sluiten zal er meer onderzoek gedaan moeten worden. Zo zouden er buiten de besproken factoren ook nog andere, eventueel extra- of nonlinguïstische factoren invloed kunnen hebben. Zoals ook Hess (2019, p. 2) opmerkte: “*The philosophical literature on slurs is still growing; new problems are continuously undertaken, and new theories proposed.*” Een definitief antwoord op het vraagstuk rondom slurs zal waarschijnlijk dan ook nog even uitblijven, maar wellicht

is er met dit onderzoek een stap in de goede richting gezet. Het draagt bij aan literatuur op het gebied van Nederlandse slurs, dat hopelijk in de toekomst nog uitgebreid wordt. Concluderend zal er voor een definitieve bevestiging van de theorie over slurs en het descriptieve-expressieve continuüm van termen meer onderzoek nodig zijn, maar lijkend de resultaten van dit onderzoek voorlopig bevestigend.

Literatuurlijst

- Ashwell, L. (2016). Gendered slurs. *Social Theory and Practice*, 42(2), 228-239.
- Bach, K. (2006). Review of Christopher Potts, 'The logic of conventional implicatures'. *Journal of Linguistics* 42(2). 490-495.
- Bach, K. (2018). Loaded words: On the semantics and pragmatics of slurs. *Bad words: Philosophical perspectives on slurs*, 60-76.
- Bartlett, J., Reffin, J., Rumball, N., & Williamson, S. (2014). Anti-social media. *Demos*, 1-51.
- Beukeboom, C. J., & Burgers, C. (2019). How Stereotypes Are Shared Through Language: A Review and Introduction of the Social Categories and Stereotypes Communication (SCSC) Framework. *Review of Communication Research*, 7, 1-37.
- Bianchi, M., Carnaghi, A., Piccoli, V., Stragà, M., & Zotti, D. (2019). On the descriptive and expressive function of derogatory group labels: An experimental test. *Journal of Language and Social Psychology*, 38(5-6), 756-772.
- Bianchi, C., Cepollaro, B. & Sulpizio, S., (2019). How bad is it to report a slur? An empirical investigation. *Journal of Pragmatics*, 146, 32-42.
- Bolinger, R. J. (2017). The pragmatics of slurs. *Noûs*, 51(3), 439-462.
- Brewer, M. B. (1999). The psychology of prejudice: *Ingroup* love and *outgroup* hate? *Journal of Social Issues*, 55, 429-444.
- Burnett, H. (2020). A persona-based semantics for slurs. *Grazer Philosophische Studien*, 97(1), 31-62.
- Camp, E. (2018). A dual act analysis of slurs. *Bad words*, 29-59. Oxford University Press.
- Carnaghi, A., & Maass, A. (2007). In-group and out-group perspectives in the use of derogatory group labels: Gay versus fag. *Journal of Language and Social Psychology*, 26, 142-156.
- Carnaghi, A., Maass, A., Gresta, S., Bianchi, M., Cadinu, M., & Arcuri, L. (2008). Nomina sunt omina: on the inductive potential of nouns and adjectives in person perception. *Journal of personality and social psychology*, 94(5), 839.
- Coster, M. (2007). *Groot scheldwoordenboek: van apenkot tot zweefteef*, Antwerpen.
- Croom, A. M. (2011). Slurs. *Language Sciences*, 33(3), 343-358.
- Croom, A. M. (2013). How to do things with slurs: Studies in the way of derogatory words. *Language & Communication*, 33(3), 177-204.

- Croom, A. M. (2014). The semantics of slurs: A refutation of pure expressivism. *Language Sciences*, 41, 227-242.
- Davis, C., & McCready, E. (2020). The instability of slurs. *Grazer Philosophische Studien*, 97(1), 63-85.
- Diaz Legaspe, J. (2018). Normalizing slurs and out-group slurs: The case of referential restriction. *Analytic Philosophy*, 59(2), 234-255.
- Falbo, A. (2021). Slurs, neutral counterparts, and what you could have said. *Analytic Philosophy*.
- Harris, M. B. (1993). How provoking! What makes men and women angry?. *Aggressive behavior*, 19(3), 199-211.
- Hedger, J. A. (2012). The semantics of racial slurs: using Kaplan's framework to provide a theory of the meaning of derogatory epithets. *Linguistic and Philosophical Investigations*, (11), 74-84.
- Hess, L. F. (2019). Slurs: Semantic and pragmatic theories of meaning. *The Cambridge Handbook of The Philosophy of Language*.
- Hess, L. (2020). Practices of slur use. *Grazer Philosophische Studien*, 97(1), 86-105.
- Hogeweg, L. (2021, 18 januari). The use of Dutch slurs on Twitter - a descriptive-expressive continuum [*Presentatieslides*]. OSF. <https://osf.io/8umjp/>
- Hom, C. (2008). The semantics of racial epithets. *The Journal of Philosophy*, 105(8), 416-440.
- Hom, C. (2010). Pejoratives. *Philosophy compass*, 5(2), 164-185.
- Hornsby, J. (2001). Meaning and uselessness: how to think about derogatory words. *Midwest studies in philosophy*, 25, 128-141.
- Jeshion, R. (2013). Expressivism and the Offensiveness of Slurs. *Philosophical Perspectives*, 27(1), 231-259.
- Jeshion, R. (2013). Slurs and stereotypes. *Analytic Philosophy*, 54(3), 314-329.
- Jeshion, R. (2016). Slur creation, bigotry formation: The power of expressivism. *Phenomenology and Mind*, 11, 130-139
- Koops, E. (2019). *Waarom noem(d)en we Duitsers 'moffen'?*
<https://historiek.net/waarom-duitsers-moffen-scheldwoord/60818/>. 19 oktober 2019
- Koops, E. (2020). *Geitenneuker – Herkomst en geschiedenis van het scheldwoord..*
<https://historiek.net/geitenneuker-geiteneuker-geschiedenis/83374/>. 3 januari 2020

- McCready, E. S. (2010). Varieties of conventional implicature. *Semantics and Pragmatics*, 3, 8-1.
- Modest, W., & Lelijveld, R. (2018). Woorden doen ertoe. *Zwaan Printmedia, Tropenmuseum*.
- Morris, D. (1994). *The naked ape: A zoologist's study of the human animal*. Random House.
- Nunberg, G. (2018). The social life of slurs. *New work on speech acts* (pp. 237–295). Oxford University Press.
- Ooms, M. (2021). Piet van Sterkenburg. Rot lekker zelf op. Over politiek incorrect en ander ongepast taalgebruik. *Nederlandse Taalkunde*, 26(1), 133.
- Orlando, E., & Saab, A. (2020). Slurs, Stereotypes and Insults. *Acta Analytica*, 1-23.
- Potts, C. (2003). *The logic of conventional implicatures* (Vol. 1). University of California, Santa Cruz 2003.
- Potts, C. (2006). The expressive dimension. *Theoretical linguistics*, 33(2), 165-198.
- Saucier, D., Till, D., Miller, S., O'Dea, C., & Andres, E. (2015). Slurs against masculinity: Masculine honor beliefs and men's reactions to slurs. *Language Sciences*, 52, 108-120.
- Schneider, D. J. (2005). *The psychology of stereotyping*. Guilford Press.
- Sears, L. J. (2021). Racial Slurs and Whispers in Situated Testimonies of Dutch Imperial Fiction. *positions asia critique*, 29(1), 67-91.
- Tenchini, M. P., & Frigerio, A. (2020). The Impoliteness of Slurs and Other Pejoratives in Reported Speech. *Corpus Pragmatics*, 4(3), 273-291.
- Vallée, R. (2014). Slurring and common knowledge of ordinary language. *Journal of Pragmatics*, 6, 78–90
- Veen, P.A.F. & Van der Sijs, N. (1997), *Etymologisch woordenboek: de herkomst van onze woorden*, Van Dale Lexicografie.
- Williamson, T. (2009). Reference, inference and the semantics of pejoratives. *The Philosophy of David Kaplan*, 137-158.

Bijlagen

Bijlage A: Qualtrics Lijsten

Lijst A: Slurs

	Context	Slur / Filler	Itemcode kwetsendheid	Itemcode relevantie
1	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1AN	RF1AN
2	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2AN	RF2AN
3	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3AN	RF3AN
4	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4AN	RF4AN
5	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	mof	KT1AN	RT1AN
6	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	autoliefhebber	KF5AN	RF5AN
7	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6AN	RF6AN
8	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7AN	RF7AN
9	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	mongool	KT2AN	RT2AN

10	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8AN	RF8AN
11	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9AN	RF9AN
12	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10AN	RF10AN
13	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	pot	KT3AN	RT3AN
14	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11AN	RF11AN
15	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12AN	RF12AN
16	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13AN	RF13AN
17	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14AN	RF14AN
18	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	flikker	KT4AN	RT4AN
19	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15AN	RF15AN
20	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16AN	RF16AN
21	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17AN	RF17AN

22	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18AN	RF18AN
23	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19AN	RF19AN
24	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	spleetog	KT5AN	RT5AN
25	Dat is een studente die is overgestapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20AN	RF20AN
26	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21AN	RF21AN
27	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22AN	RF22AN
28	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	Voetballiefhebber	KF23AN	RF23AN
29	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24AN	RF24AN
30	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	geitenneuker	KT6AN	RT6AN

Lijst B: Slurs omgekeerde volgorde

	Context	Slur / Filler	Itemcode kwetsendheid	Itemcode relevantie
1	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	geitenneuker	KT6AO	RT6AO

2	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24AO	RF24AO
3	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	voetballiefhebber	KF23AO	RF23AO
4	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22AO	RF22AO
5	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21AO	RF21AO
6	Dat is een studente die is overgestapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20AO	RF20AO
7	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	spleetoog	KT5AO	RT5AO
8	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19AO	RF19AO
9	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18AO	RF18AO
10	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17AO	RF17AO
11	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16AO	RF16AO
12	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15AO	RF15AO

13	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	flikker	KT4AO	RT4AO
14	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14AO	RF14AO
15	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13AO	RF13AO
16	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12AO	RF12AO
17	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11AO	RF11AO
18	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	pot	KT3AO	RT3AO
19	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10AO	RF10AO
20	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9AO	RF9AO
21	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8AO	RF8AO
22	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	mongool	KT2AO	RT2AO
23	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7AO	RF7AO
24	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6AO	RF6AO

25	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	autoliefhebber	KF5AO	RF5AO
26	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	mof	KT1AO	RT1AO
27	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4AO	RF4AO
28	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3AO	RF3AO
29	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2AO	RF2AO
30	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1AO	RF1AO

Lijst C: Nomina

	Context	Nomen / Filler	Itemcode	Itemcode
1	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1BN	RF1BN
2	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2BN	RF2BN
3	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3BN	RF3BN
4	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4BN	RF4BN
5	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	Duitser	KT1BN	RT1BN

6	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	Autoliefhebber	KF5BN	RF5BN
7	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6BN	RF6BN
8	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7BN	RF7BN
9	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	gehandicapte	KT2BN	RT2BN
10	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8BN	RF8BN
11	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9BN	RF9BN
12	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10BN	RF10BN
13	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	lesbiënne	KT3BN	RT3BN
14	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11BN	RF11BN
15	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12BN	RF12BN
16	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13BN	RF13BN
17	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14BN	RF14BN
18	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	homo	KT4BN	RT4BN

19	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15BN	RF15BN
20	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16BN	RF16BN
21	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17BN	RF17BN
22	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18BN	RF18BN
23	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19BN	RF19BN
24	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	Aziaat	KT5BN	RT5BN
25	Dat is een studente die is overgestapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20BN	RF20BN
26	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21BN	RF21BN
27	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22BN	RF22BN
28	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	voetballiefhebber	KF23BN	RF23BN
29	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24BN	RF24BN
30	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	moslim	KT6BN	RT6BN

Lijst D: Nomina omgekeerde volgorde

	Context	Nomen / Filler	Itemcode kwetsendheid	Itemcode relevantie
1	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	moslim	KT6BO	RT6BO
2	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24BO	RF24BO
3	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	voetballiefhebber	KF23BO	RF23BO
4	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22BO	RF22BO
5	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21BO	RF21BO
6	Dat is een studente die is overgestapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20BO	RF20BO
7	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	Aziaat	KT5BO	RT5BO
8	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19BO	RF19BO
9	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18BO	RF18BO
10	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17BO	RF17BO
11	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16BO	RF16BO
12	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15BO	RF15BO

13	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	homo	KT4BO	RT4BO
14	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14BO	RF14BO
15	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13BO	RF13BO
16	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12BO	RF12BO
17	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11BO	RF11BO
18	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	lesbiëne	KT3BO	RT3BO
19	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10BO	RF10BO
20	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9BO	RF9BO
21	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8BO	RF8BO
22	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	gehandicapte	KT2BO	RT2BO
23	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7BO	RF7BO
24	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6BO	RF6BO
25	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	autoliefhebber	KF5BO	RF5BO

26	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	Duitser	KT1BO	RT1BO
27	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4BO	RF4BO
28	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3BO	RF3BO
29	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2BO	RF2BO
30	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1BO	RF1BO

Lijst E: Adjectief-nomencombinaties

	Context	Adjectief-nomen / Filler	Itemcode kwetsendheid	Itemcode relevantie
1	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1CN	RF1CN
2	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2CN	RF2CN
3	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3CN	RF3CN
4	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4CN	RF4CN
5	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	Duitse man	KT1CN	RT1CN
6	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	autoliefhebber	KF5CN	RF5CN

7	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6CN	RF6CN
8	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7CN	RF7CN
9	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	gehandicapte man	KT2CN	RT2CN
10	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8CN	RF8CN
11	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9CN	RF9CN
12	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10CN	RF10CN
13	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	lesbische vrouw	KT3CN	RT3CN
14	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11CN	RF11CN
15	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12CN	RF12CN
16	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13CN	RF13CN
17	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14CN	RF14CN
18	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	homoseksuele man	KT4CN	RT4CN

19	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15CN	RF15CN
20	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16CN	RF16CN
21	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17CN	RF17CN
22	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18CN	RF18CN
23	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19CN	RF19CN
24	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	Aziatische man	KT5CN	RT5CN
25	Dat is een studente die is overgestapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20CN	RF20CN
26	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21CN	RF21CN
27	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22CN	RF22CN
28	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	voetballiefhebber	KF23CN	RF23CN
29	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24CN	RF24CN
30	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	islamitische man	KT6CN	RT6CN

Lijst F: Adjectief-nomencombinaties omgekeerde volgorde

	Context	Adjectief-nomen / Filler	Itemcode kwetsendheid	Itemcode relevantie
1	Op mijn afdeling werkt een nieuwe collega. Het is een	islamitische man	KT6CO	RT6CO
2	Morgen heb ik een gesprek met een collega. Het is een	onvriendelijke man	KF24CO	RF24CO
3	Ik kwam net de vader van een studiegenoot tegen in de winkel. Het is een	voetballiefhebber	KF23CO	RF23CO
4	De moeder van een klasgenoot kwam net langs. Het is een	asociale vrouw	KF22CO	RF22CO
5	Ik heb gisteren kennis gemaakt met de leidinggevende van mijn vrouw. Het is een	klootzak	KF21CO	RF21CO
6	Dat is een studente die is overstapt vanaf een andere studie. Het is een	modieus meisje	KF20CO	RF20CO
7	Ik heb sinds gisteren een nieuwe buurman. Het is een	Aziatische man	KT5CO	RT5CO
8	Mijn dochter heeft een nieuwe vriend. Het is een	boerenlul	KF19CO	RF19CO
9	Mijn buurman werkt sinds gisteren ergens anders. Het is een	leidinggevende	KF18CO	RF18CO
10	Mijn zoontje is aan het spelen bij een vriendje uit zijn klas. Het is een	gekke jongen	KF17CO	RF17CO
11	Volgens mij heeft die winkel een nieuwe medewerker. Het is een	idiot	KF16CO	RF16CO

12	Gisteren had ik een gesprek met een jongen in de bus. Het was een	basketballer	KF15CO	RF15CO
13	Heb je al kennis gemaakt met de nieuwe conciërge? Het is een	homoseksuele man	KT4CO	RT4CO
14	Zijn moeder komt zo even op bezoek. Het is een	vriendelijke vrouw	KF14CO	RF14CO
15	Mijn broer heeft een nieuwe relatie. Het is een	tokkie	KF13CO	RF13CO
16	Aan de overkant is een andere buurman komen wonen. Het is een	deftige man	KF12CO	RF12CO
17	Mijn moeder heeft morgen een nieuwe sollicitant. Het is een	handelaar	KF11CO	RF11CO
18	Gisteren kwam er een nieuwe vrouw bij de cursus. Het is een	lesbische vrouw	KT3CO	RT3CO
19	De vorige eigenaar van het huis komt morgen langs. Het is een	sukkel	KF10CO	RF10CO
20	Ken jij de nieuwe verkoopmedewerker al? Het is een	zakkenwasser	KF9CO	RF9CO
21	De tante van mijn vriendin heeft een nieuwe man. Het is een	schilder	KF8CO	RF8CO
22	Een nieuwe collega komt vanavond eten. Het is een	gehandicapte man	KT2CO	RT2CO
23	Die vrouw van hiernaast is gisteren hier langs geweest. Het is een	trut	KF7CO	RF7CO
24	Gisteren kwam er een collega van mijn vrouw langs. Het was een	lange man	KF6CO	RF6CO

25	Iemand sprak mij net in de trein aan. Het was een	autoliefhebber	KF5CO	RF5CO
26	Ik heb een nieuwe buurman gekregen. Het is een	Duitse man	KT1CO	RT1CO
27	De werknemer van de maand is een nieuwe collega. Het is een	journalist	KF4CO	RF4CO
28	Er stond maar één iemand voor mij in de rij bij de supermarkt. Het was een	blonde man	KF3CO	RF3CO
29	Sinds gisteren werkt er een nieuwe chef. Het is een	eikel	KF2CO	RF2CO
30	Mijn zoon heeft een nieuwe voetbaltrainer. Het is een	loodgieter	KF1CO	RF1CO